

**OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENİ
ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ ÖZ
YETERLİLİK İNANÇLARI İLE ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNİ SEÇME MOTİVASYONLARI
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Nursima ÇADIRCI

Yüksek Lisans Tezi

Temel Eğitimi Ana Bilim Dalı

2025

(Her hakkı saklıdır.)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TEMEL EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ
ÖZ YETERLİLİK İNANÇLARI İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİ SEÇME
MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ**

(The Relationship between Preschool and Classroom Teacher Candidates' Classroom
Management Self-Efficacy Beliefs and their Motivation to Choose Teaching Profession)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Nursima ÇADIRCI

Danışman: Prof. Dr. Sinan KOÇYİĞİT

Erzurum
Ocak, 2025

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Nursima ÇADIRCI tarafından hazırlanan ‘‘Okul ncesi ve sınıf ğretmeni adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları arasındaki ilişki’’ başlıklı çalışması 17 / 01 / 2025 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Temel Eğitim Ana Bilim Dalı, Sınıf ğretmenliği Bilim Dalında Yüksek lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri BaŐkanı: Prof. Dr. Ali YILDIZ

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Danışman: Prof. Dr. Sinan KOÇYİĞİT

Atatürk Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Jüri yesi: Dr. Öğr. Üyesi Remzi KILIÇ

Aksaray Üniversitesi

Aslı ıslak imzalıdır

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve ğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen Şartları yerine getirdiğini onaylarım.

.... / / 202..

Aslı ıslak imzalıdır

Prof. Dr. Refik DİLBER

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları arasındaki ilişki” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

17 / 01 / 2025

Aslı ıslak imzalıdır

Nursima ÇADIRCI

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) yıl süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .../.../.... tarih ve sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) ay süreyle engellenmiştir.

TEŞEKKÜR

Lisansüstü eğitim sürecimde bilgi ve tecrübeleriyle yol gösteren, bilimsel rehberliğinin yanı sıra insani ve ahlaki duruşuyla da bana ilham veren değerli hocam Prof. Dr. Sinan KOÇYİĞİT 'e en içten teşekkürlerimi sunuyorum. Öğrencisi olmanın gururunu yaşadığım kıymetli hocama, gösterdiği anlayış, sabır ve destek için sonsuz minnettarım. Çalışmama katılım sağlayan tüm öğretmen aday meslektaşlarıma teşekkür ediyorum.

Eğitimim boyunca verdikleri sevgi, sabır ve destekle her zaman yanımda olan, fedakârlıklarını esirgemeyen ve beni lisansüstü eğitimimde yüreklendirip motive eden sevgili babam Prof. Dr. Abdulhalik KARABULUT başta olmak üzere değerli aileme en derin teşekkürlerimi sunuyorum.

Varlığıyla hayatımı güzelleştiren, anlayışı ve hoşgörüsüyle her zaman yanımda olduğunu hissettiren değerli eşim Mustafa ÇADIRCI'ya, bu yolculuğumda sağladığı katkılar ve fedakârlıkları için sonsuz minnettarım.

Nursima ÇADIRCI

ÖZ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

OKUL ÖNCESİ VE SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ SINIF YÖNETİMİ ÖZ YETERLİLİK İNANÇLARI İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİ SEÇME MOTİVASYONLARI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Nursima ÇADIRCI

Ocak 2025, 79 Sayfa

Amaç: Bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Bu çalışma ilişkisel tarama modeliyle desenlenmiştir. Araştırmanın örneklem grubunu, Türkiye’de sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği programları olan 69 üniversitede ki öğrenciler oluşturmaktadır. Bu üniversitelerden 42’sinde öğrenim gören ve gönüllü olarak katılım sağlayan 458 son sınıf öğretmen adayı çalışmaya katılmıştır. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla, Kişisel Bilgi Formu, Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği (MASMÖ) ve Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği (SYÖİÖ) kullanılmıştır. Verilerin normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek için Kolmogorov-Smirnov normallik testi uygulanmış ayrıca çarpıklık-basıklık katsayıları hesaplanmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizinde, Bağımsız Grup t Testi, Kruskal Wallis-H Testi ve Spearman korelasyon analizi yapılmıştır.

Bulgular: Araştırma bulguları, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının orta-üst düzeyde olduğunu ve bu alanda olumlu bir algıya sahip olduklarını göstermektedir. Cinsiyet değişkenine göre, erkek öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarının daha yüksek olduğu, ancak bölüm ve mezun olunan lise türü gibi değişkenlere göre anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Meslek ve alan seçiminde motivasyon düzeyleri genel olarak yüksek bulunmuş; cinsiyet değişkeninde dışsal motivasyon nedenlerinin erkek adaylar lehine anlamlı fark olduğu, ancak içsel motivasyon açısından fark olmadığı belirlenmiştir. Okunan program ve mezun olunan lise türünün meslek seçme motivasyonlarında anlamlı bir fark oluşturmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile meslek seçme motivasyonları arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur.

Sonuçlar: Araştırma sonuçları, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının orta-üst düzeyde, meslek seçme motivasyonlarının ise yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir. Cinsiyet, dışsal motivasyon ve öz yeterlilik algıları üzerinde etkili bulunurken; bölüm ve mezun olunan lise türü açısından anlamlı bir fark görülmemiştir. Ayrıca, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile meslek seçme motivasyonları arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: sınıf yönetimi öz yeterlilik inancı, okul öncesi öğretmenliği, sınıf öğretmenliği, öğretmenlik mesleği seçme motivasyonu

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

THE RELATIONSHIP BETWEEN PRESCHOOL AND CLASSROOM TEACHER CANDIDATES' CLASSROOM MANAGEMENT SELF-EFFICACY BELIEFS AND THEIR MOTIVATION TO CHOOSE TEACHING PROFESSION

Nursima ÇADIRCI

Ocak 2025, 79 Pages

Purpose: This study aims to investigate how teacher candidates' opinions about their own classroom management self-efficacy relate to their willingness to pursue teaching.

Method: This study was designed according to the relational survey model. The sample group of the study consisted of students from 69 universities in Turkey offering elementary and preschool teaching programs. Forty-eight final year student teachers studying at 42 of these universities voluntarily participated in the study. The Personal Information Form, the Motivation Scale for Career and Subject Choice (MASMÖ), and the Classroom Management Self-Efficacy Belief Scale (SYÖİÖ) were used to collect data. The Kolmogorov-Smirnov normality test was applied to determine whether the data were normally distributed, and the skewness and kurtosis coefficients were calculated. Independent groups t-test, Kruskal-Wallis H test and Spearman correlation analysis were used to analyze the data obtained in the study.

Findings: The results of the study show that the prospective teachers' self-efficacy beliefs in relation to classroom management are at a medium-high level and that they have a positive perception in this area. Regarding the gender variable, male prospective teachers were found to have higher self-efficacy beliefs, but there was no significant difference by variables such as subject area and type of high school completed. The level of motivation in career and study choice was generally found to be high; it was found that there was a significant difference in favor of male candidates in terms of extrinsic motivational reasons in the gender variable, but there was no difference in terms of intrinsic motivation. It was found that the degree program studied and the type of high school completed did not make a significant difference in the motivation to choose a career. In addition, a positive relationship was found between self-efficacy beliefs related to classroom management and career choice motivation.

Conclusions: According to the study's findings, aspiring teachers have medium-to-high levels of classroom management self-efficacy beliefs and high levels of enthusiasm to pursue a career in teaching. Although perceptions of self-efficacy and external motivation are found to be influenced by gender, there was no discernible difference in the department or kind of high school that graduates attended. Additionally, a positive correlation between motivation to pick a career and classroom management self-efficacy views was discovered.

Keywords: classroom management self-efficacy belief, preschool teaching, classroom teaching, motivation to choose teaching profession

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZ.....	iv
ABSTRACT.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar DİZİNİ.....	viii
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ.....	ix
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş.....	1
Araştırmanın Amacı.....	3
Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi.....	3
Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
Varsayımlar.....	4
Terim ve Tanımlar.....	4
İKİNCİ BÖLÜM.....	6
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	6
Sınıf Yönetimi.....	6
Öz Yeterlilik.....	9
Sınıf Yönetiminde Öz Yeterlilik.....	10
Öğretmenlik Mesleği.....	11
Öğretmenlik Mesleği Seçme Motivasyonu.....	12
İlgili Araştırmalar.....	14
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	28
Yöntem.....	28
Araştırma Modeli.....	28
Evren ve Örneklem.....	28
Veri Toplama Araçları.....	29

Kişisel Bilgi Formu	29
Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği.....	30
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği	30
Süreç.....	31
Verilerin Analizi.....	31
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM	34
Bulgular	34
BEŞİNCİ BÖLÜM	41
Tartışma ve Sonuç	41
Öneriler.....	49
KAYNAKÇA	50
EKLER	60
Ek-1. Kişisel Bilgi Formu	60
Ek-2. Meslek ve Alan Seçim Motivasyon Ölçeği (Örnek Maddeler).....	61
Ek-3. Öğretmen Adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği (Örnek Maddeler)	62
Ek-4. Meslek ve Alan Seçim Motivasyon Ölçeği İzin Yazısı (e-mail)	63
Ek-5. Öğretmen Adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği İzin Yazısı....	64
(e-mail).....	64
Ek-5. Ortak Programın Bulunduğu Devlet Ve Vakıf Üniversiteleri Listesi	65
ÖZ GEÇMİŞ.....	67

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. <i>Örnekleme Ait Demografik Özellikler</i>	29
Tablo 2. <i>Meslek Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Cronbach's Alfa Katsayıları</i>	30
Tablo 3. <i>Sınıf Yönetimi Öz yeterlilik İnançları Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleği Seçme Motivasyonu Ölçeği Normal Dağılımına İlişkin İstatistik Sonuçları</i>	32
Tablo 4. <i>Elde Edilen Puanların Çarpıklık ve Basıklık Değerleri</i>	32
Tablo 5. <i>Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarına Yönelik Yüzde, Frekans ve Aritmetik Ortalama Puanları</i>	34
Tablo 6. <i>Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları</i>	35
Tablo 7. <i>Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarının Okunan Programa Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları</i>	37
Tablo 8. <i>Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Puanları ve Öğretmenlik Mesleğini Motivasyonu Puanlarının Mezun Olunan Lise Türüne Göre Farklılaşp Farklılaşmadığını Belirlemek Amacıyla Yapılan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları</i>	38
Tablo 9. <i>Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Puanları ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkileri Belirlemek Amacıyla Yapılan Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları</i>	40

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. İlişkisel Tarama Modeli Süreç Adımları	28
Şekil 2. Araştırma Sürecinin Akışı	31

KISALTMALAR VE SİMGELER DİZİNİ

- MEB** : Milli Eğitim Bakanlığı
- SYÖİÖ** : Öğretmen Adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği
- MASMÖ** : Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği
- SPSS** : Statistical Package Program for Social Sciences

BİRİNCİ BÖLÜM

Giriş

Hayatımızda ki boşlukları dolduran, zihnimizi ve ruhumuzu doyuran en önemli unsur eğitimidir. Toplumsal ve bireysel tüm değerleri eğitim içermektedir (Özgenel & Deniz, 2020). Toplumun ilerlemesi ve gelişmesinde eğitim çok önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle toplumun sağlıklı gelişebilmesi için eğitim sisteminin etkin bir şekilde sürdürülmesi gerekir (Gürbüz & Kışoğlu, 2007). Sistemin doğru bir şekilde sürdürülebilmesi için nitelikli öğretmen yetiştirmek önemlidir. Dünya da gelişmek isteyen ülkelerin eğitime daha çok önem verdiği, bütçelerinin büyük kısmını eğitime harcadığı ve eğitimin en önemli unsuru olan öğretmenlerin daha nitelikli olmasına önem verdikleri görülmektedir (Sancar, 2022). Ülkemizde öğretmen yetiştirme sürecini yükseköğretim kurumları sağlamaktadır. Öğretmen yetiştirme programını seçen öğretmen adayları nitelikli öğretmen olabilmek için; mesleki uyum, kendi gönüllü istekleri ile seçim yapma ve mesleğe karşı olumlu tutum sergilemelidirler (Çelikkaya, 2022).

Toplumun ilerlemesi; bireylerin ilerlemesi ve bireylerin donanımlı olması ile olur. İnsanlar zihinlerin de ki bilgileri nasıl kullanmaları gerektiğini, davranış kazanımlarını, bireylerin gelişmesini büyük ölçüde öğretmenler aracılığı ile sağlar. Öğretmenlerin mesleklerini iyi bir şekilde yapabilmeleri için motivasyon düzeylerinin üst seviyede olması gereklidir (Sancar, 2022). Mesleki motivasyonun en önemli unsuru meslek seçimidir. Gözde bir meslek olan öğretmenliğin seçiminde kolay iş bulma garantisi, toplumun olumlu bakması gibi etkenler sıralanabilir (Çakmak & Kayabaşı, 2017). Yapılan çalışmalarda mezun olduktan sonra işe girme kolaylığı nedeniyle öğretmenlik mesleği seçimi arasında pozitif bir ilişki bulunmuştur (Rots vd., 2010).

Nitelikli öğretmen olabilmenin en önemli unsurları mesleği isteyerek seçme, sevme ve ilgi duymadır. Bu unsurları sağlayarak gelen öğretmen adayları meslek saygınlığını da artırır. Öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerinin belirlenmesi öğretmen yetiştirme kurumlarının mesleğe karşı daha olumlu olunması için gereken faktörlerin belirlenmesinde de kolaylık sağlar (Şara & Kocabaş, 2012).

Sınıf, öğrencilerin yüzyüze bir araya geldikleri ve ortak eğitim hedeflerine ulaşip davranışların kazandırılmak istendiği yerdir. Sınıf içerisinde ki davranışların, öğrenme sürecinin, düzenin yöneticisi öğretmenlerdir. Öğretmenlerden öğretim programını yürüterek bu

ortamı düzenlemesi ve etkili bir biçimde kullanması beklenmektedir (Çubukçu & Girmen, 2008). İnsan vücudunda kalp ne kadar önemli bir yere sahipse eğitim sisteminde de sınıf o yere sahiptir (Balay, 2012). Eğitim için kalp kadar önemli yere sahip olan sınıfın içerisinde ki düzenin sağlanması, olumlu davranışların kazandırılması, bilişsel-sosyal-duygusal kazanımların kazandırılması öğretmenler aracılığıyla yapılır. Öğretmenin zamanı kontrollü kullanması, öğrencilerin katılımını ve aktif rol almalarını sağlaması, olumlu davranışlar kazanmalarını sağlaması ve kontrollü bir şekilde eğitim programını işlemesi iyi bir sınıf yönetimi sağlandığı anlamına gelir. Öğretmen sınıfta rol model, eğitim-öğretim yöneticisi ve rehber olmalıdır (Önay, 2023).

Okul öncesi ve ilkokul öğrencileri okulla ilk tanışma evresinde oldukları için okula bakış açılarının en önemli unsuru öğretmendir. Özellikle okul öncesi ve ilkokul düzeyinde çocuklar eğitimlerinin büyük bir bölümünü sınıf ortamında öğretmenleri ile birebir etkileşim halinde gerçekleştirirler. Öğrenciler öğretmeni sevdiğçe okula alışma uyum süreci daha kolay bir şekilde ilerler bu yüzden öğretmen tutumu önemlidir. Öğretmenin tutumu öğrencinin yaşamının ilk yıllarında oluşan karakter gelişimi için oldukça önemlidir (Saykal, 2021). Mesleğini istekli ve severek icra eden öğretmen öğrencinin en büyük şanslarından biridir. Yapılan birçok çalışmada öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumu öz yeterlilik inançları ile ilişkili olduğu gözlenmiştir. Öz yeterlilik hakkında çalışmaları ile bilinen Albert Bandura'ya göre öz yeterlilik, bireylerin performans gösterdikleri etkinlikleri başarı ile yapabileme kapasitelerine karşı kendi yargılarıdır (Bandura, 1986).

Öğretmen öz yeterliliği iki açıdan önemli görülmüştür. Birincisi öğretmenin öğrettiği konuya ilişkin yeterliliği iken ikincisi öğretmenin mesleki alan bilgi yeterliliğidir (Saykal, 2021). Kendine güvenen, öğreteceği konuya hakim olan öğretmen başarıyı da beraberine getirir. Öğretmenin öz yeterlilik inancının düşük olması kötü bir sınıf yönetimini de beraberine getirir. Öğretmenin mesleki alan bilgisi ne kadar iyi olsa da öz yeterliliği düşükse eğitim verimi de düşük olur (Hero, 2022).

Yapılan araştırmalara bakıldığında, alanyazında okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenliği adaylarının meslek seçimleri ile ilgili çeşitli çalışmaların olduğunu, ancak daha çok meslek seçiminde yaşanan zorluklar ve seçim sürecinin araştırıldığı görülmüştür. Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarına odaklanan çalışmalarda ise öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri, mesleki adanmışlık ve çocuk sevgisi gibi konuların sıklıkla ikili ilişkiler çerçevesinde incelendiği ve bu alanlarda çeşitli bağlantıların belirlendiği görülmüştür. Öğretmen adaylarının, sınıf yönetimi becerilerini gerçekleştirebilmeleri ve öğrencilere rol model olabilmeleri için hem kendilerini tanımaları hem de yüksek kişisel ve mesleki sınıf

yönetimi öz yeterlilik inançlarına sahip olmalarının önemli olduğu düşünülmekte, bu yüzden mesleğe başlamadan önce öz yeterlilik seviyelerini yükseltmeleri ve sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarını geliştirmeleri eğitim süreci açısından kritik öneme sahiptir. Bu nedenle çalışmada meslek seçimi ve sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları değişkenlerinin bir arada incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkiyi araştırmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları;
 - Cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?
 - Okuduğu bölüme göre farklılık göstermekte midir?
 - Mezun olduğu lise türüne göre farklılık göstermekte midir?
- Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları arasında bir ilişki var mıdır?

Araştırmanın Önemi ve Gerekçesi

Eğitim sisteminin temel unsuru olan öğretmen adaylarının, mesleklerine yönelik olumlu tutum sergileyip yüksek motivasyona sahip olmaları, mesleklerini daha verimli icra ederek eğitime önemli katkılar sağlamalarını destekler (Çelikkaya, 2022). Öğretmenlik mesleğini isteyerek tercih eden bireylerin, öğretim süreçlerinde daha fazla özveri gösterdiği ve öğrencilerin gelişimine daha fazla katkı sağladığı belirlenmiştir (Aydın & Çelik, 2017). Okul öncesi öğretmenleri ve sınıf öğretmenleri çocukların ilk karşılaştıkları öğretmenlerdir. Bu yüzden özellikle öğretmenin tutumunun çocukların hayatları boyunca etkili olacağı, çocukların okula karşı tutumlarının oluştuğu bu dönemler seçilmiştir. Sınıf içerisinde öğrencilerin öğrenimi, öğrenme sürecinin düzenlenmesi ve sınıf atmosferini oluşturma sürecini yani sınıf yönetimi becerisini öz yeterliliği yüksek öğretmenler daha iyi yapacaktır. Öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının öğretim yöntem ve tekniklerini etkilediği belirlenmiş, bu da öğretmen adaylarının öz yeterlilik algılarının geliştirilmesinin gerekliliğini göstermektedir (Arslan & Kutluca, 2021).

Böylece mesleğini isteyerek seçen öğretmenlerin, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının ölçülmesi; mesleği seçecek öğretmen adaylarını yetiştiren kurumların mesleğe karşı olumlu tutum geliştirilmesi için yapacakları çalışmalara yol gösterici olacaktır. Ayrıca

öğretmen adaylarının mesleği seçerken sadece mesleği statü, kolay iş bulma, çevre etkisi gibi dışsal faktörlerle seçmenin ileri zamanlarda meslek hayatlarında karşılarına zorluk olarak çıkacağını da görmeleri sağlanmış olacaktır. Öğretmenlik mesleğine yönelik algılar ve sınıf yönetimi becerileri ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında, genellikle öğretmen adayları (Arastaman, 2013; Çakmak vd., 2021; Çapri & Çelikkaleli, 2008; Demirtaş vd., 2011; Fives & Buehl, 2010; Receptoğlu & Receptoğlu, 2020; Woolfolk-Hoy & Spero, 2005), pedagojik formasyon öğrencileri (Kahraman & Çelik, 2019; Tuncer & Dikmen, 2018) veya öğretmenler (İpek, 2015; Klassen & Chiu, 2010; Kurt, 2021; Semerci, 2015; Şahin, 2019) üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Ancak, alanyazında okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleği seçme motivasyonları arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Bu açıdan bakıldığında, mevcut araştırma, alanyazındaki bu eksikliğı gidermeyi hedefleyen ve özgün bir katkı sağlayan bir çalışma niteliğı taşımaktadır. Çalışma, bu iki önemli değişken arasındaki ilişkiyi farklı değişkenler açısından ele alarak, öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesine, sınıf yönetimi becerilerinin güçlendirilmesine ve meslek seçimi motivasyonunun artırılmasına yönelik bilimsel bir temel oluşturmayı amaçlamaktadır. Ayrıca, araştırmanın bu konuya ilişkin gelecekte yapılacak çalışmalara destek olması beklenmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmanın sınırlılıkları aşağıda ifade edilmiştir:

- Araştırma, “Kişisel Bilgi Formu”, “Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeğı”(MASMÖ) ve “Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeğı” (SYÖİÖ) ile toplanan veriler ile sınırlıdır .
- Araştırma, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında araştırmaya katılan okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği öğretmen adayları ile sınırlıdır.

Varsayımlar

Araştırmaya katılım sağlayan öğretmen adaylarının ölçek maddelerini doğru, samimi ve dikkatli bir şekilde doldurdıkları varsayılmıştır.

Terim ve Tanımlar

Sınıf Yönetimi: Öğretmenlerin sınıf içinde etkili bir öğrenme ortamı oluşturmak, öğrencilerin davranışlarını düzenlemek, zaman yönetimini sağlamak ve öğrenme süreçlerini planlayarak başarıyı artırmak için uyguladığı stratejiler bütünüdür (Marzano & Marzano, 2003).

Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnancı: Öğretmenin sınıf ortamında öğrencilerin davranışlarını etkili bir şekilde yönetme, öğrenme süreçlerini düzenleme ve sınıf içi sorunlarla başa çıkma becerisine yönelik inancını ifade eder. Bu inanç, öğretmenin sınıf içerisindeki kontrolü sağlama, öğrenci katılımını artırma ve olumlu bir öğrenme ortamı yaratma konusundaki güven düzeyini belirler (Tschannen-Moran & Hoy, 2001).

Meslek Seçme Motivasyonu: Bireylerin belirli bir mesleği tercih etmelerine yönlendiren içsel ve dışsal faktörlerin toplamıdır. Bu motivasyon, bireylerin ilgi, yetenek, kişisel değerler ve toplumsal beklentiler gibi faktörlerden etkilenir. Öğretmenlik gibi mesleklerde ise içsel motivasyon (örneğin, öğretme isteği), dışsal motivasyon (örneğin, iş güvencesi), ve özgecil motivasyon (örneğin, topluma katkıda bulunma isteği) meslek seçiminde önemli rol oynar (Watt & Richardson, 2007).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Sınıf Yönetimi

Sınıf, öğrencilerin belirli bir eğitim faaliyetine yönelik bilgi ve beceri kazanmak için bir araya geldikleri bir öğrenme ve etkileşim ortamı olarak tanımlanır. Sınıfların temel işlevi, öğrenciler arasında akademik bilgi aktarımı sağlamak, öğrencilerin sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyen bir ortam sunmaktır (Gage & Berliner, 1998). Sınıf yönetimi, çeşitli boyutlarıyla ele alınabilir ve bu boyutlar sınıf ortamında etkili bir öğrenme ve öğretim sürecinin temelini oluşturur. Bu çok boyutlu yapı, öğrencilerin bilişsel gelişimlerinin yanı sıra psikososyal becerilerini de destekleyerek, bütüncül bir eğitim ortamı yaratır. Sınıf yönetiminin çok boyutlu yapısı, öğretmenlerin öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimlerine katkıda bulunmaları için farklı alanları kapsar. Bu boyutlar genellikle aşağıdaki başlıklar altında incelenmektedir:

- **Fiziksel Boyut:** Sınıf düzeni, öğrencilerin oturma planı, öğretim materyallerinin yerleşimi ve sınıfın genel yapısı bu boyutu kapsar. Fiziksel düzen, öğrencilerin dikkatini toplama, rahat hareket etme ve öğretmen-öğrenci etkileşimini artırmada önemlidir (Aydın, 2008; Başar, 2006).
- **Akademik Boyut:** Bu boyut, öğrencilerin öğrenme süreçlerini desteklemek için etkili öğretim stratejilerinin uygulanmasını, ders içeriklerinin düzenlenmesini ve öğrencilerin akademik hedeflerine ulaşmalarını sağlar. Öğretim süreci ve değerlendirme, akademik boyutun temel unsurlarındandır (Evertson & Weinstein, 2006).
- **Sosyal ve Duygusal Boyut:** Sınıf içindeki olumlu ilişkilerin oluşturulması, öğrencilerin sosyal-duygusal gelişimlerinin desteklenmesi ve bir aidiyet duygusunun kazandırılması bu boyutun temelini oluşturur. Öğretmen-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki etkili iletişim bu boyutun başarısını artırır (Jennings & Greenberg, 2009)
- **Davranışsal Boyut:** Öğrencilerin sınıf kurallarına uyumu, disiplin yönetimi ve olumlu davranışların teşvik edilmesi bu boyutta değerlendirilir. Öğretmenlerin pozitif davranış destekleme stratejileri kullanarak, öğrencilerin uygun olmayan davranışları önleme becerileri geliştirilir (Korpershoek vd., 2016).

Bu boyutlar bir araya gelerek sınıfın çok yönlü bir eğitim alanı haline gelmesini sağlar ve öğrencilerin hem akademik hem de sosyal açıdan gelişimlerine katkıda bulunur. Sınıf ortamının yönetilme durumu öğrenme faaliyetlerinin kazanılması açısından oldukça önemlidir. Ayrıca, sınıfların fiziksel düzenleri, kullanılan eğitim materyalleri ve öğretim stratejileri, öğrencilerin motivasyonları ve öğrenme süreçlerinde büyük rol oynar (Başar, 2006).

Çocukların okul ile tanıştıkları, ilk kez öğretmen ile karşılaştıkları dönem okul öncesi ve ilkököl dönemleridir. Erken çocukluk döneminde sınıf yönetimini güçlendirilmek, çocukların sorunlu davranışlarını azaltır ve onları sosyal becerilerini arttırmaya teşvik eder (Emmer & Sabornie, 2014). Çocukların uzun yıllar sürecek olan eğitim hayatlarının başlangıcını bu dönemler oluşturur. Bu yüzden okula karşı ilk yargıları ve tutumları da bu dönemde oluşmaktadır. Çocukların okul deneyimlerinin olumlu olmasında en önemli rol, programın uygulayıcısı olan öğretmene düşmektedir (Güven & Cevher, 2005). Eğitim ortamının iyi olması, düzenlenmesi, işlevsel kullanımı öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileriyle ilişkilidir (Kılıç, 2023).

Sınıf yönetimi, öğretmenlerin sınıfta etkili bir öğrenme-öğretme ortamı oluşturmayı amaçladıkları bir dizi beceri ve stratejidir. Bu beceriler, sınıf kurallarını ve beklentilerini belirlemeyi, öğrencilerin davranışlarını yönetmeyi ve sınıf ortamında olumlu ilişkileri teşvik etmeyi içerir. Sınıf yönetiminin amacı, öğrencilerin öğrenmeye odaklanmalarını ve sınıfta pozitif bir deneyim yaşamalarını sağlamaktır. Sınıf yönetiminde başarılı olan öğretmen olumlu bir sınıf ortamı oluşturur, öğrenci ihtiyaçlarını da göz önünde bulundurarak öğrenme ortamını daha keyifli ve başarılı yapar (Önay, 2023). Öğretmenlerin kurdukları etkili sınıf yönetimi, öğrencilerin akademik başarısını arttırmaya, davranış sorunlarını azaltmaya ve sınıf ortamında olumlu bir iklim yaratmaya yardımcı olur.

Bir sınıfın yönetimi, öğretmen ve öğrenci tarafından gerçekleştirilen çeşitli faaliyetleri kapsayan ve aynı zamanda öğrencilerin ihtiyaçları, yetenekleri ile önceden belirlenmiş öğretim hedefleri arasında uyum sağlamayı amaçlayan bir süreçtir (Delceva-Dizdarevik, 2014).

Sınıf yönetimi, öğretmenlerin hem kişilik özelliklerine hem de öğretim deneyimlerine bağlı olarak değişebilir. Öğretmenlerin sınıf yönetimi yeteneği, eğitim seviyeleri, mesleki tecrübeleri, yeniliklere açık olmaları, iletişim ve empati kurma becerileri gibi çeşitli faktörler tarafından hem olumlu hem de olumsuz etkilenebilmektedir (Önay, 2023). Sınıf yönetimi, öğretmenlerin her zaman öğrenecekleri ve geliştirmeleri gereken bir beceridir. Teorik ve uygulamalı dersler, öğretmen adaylarına öğretmenlik mesleğinde ihtiyaç duyulan bilgi, beceri, tutum, davranış ve alışkanlıkları kazandırmayı amaçlamaktadır. Öğretmen adaylarının aldıkları derslerden biri de 'Sınıf Yönetimi' dersidir. Bu ders teorik ve uygulamalı olmak üzere ikili

yapıdan oluşmaktadır. Öğretmen adayları bu derste öğretme-öğrenme süreci içinde öğrencilerle nasıl bir iletişim kurmaları gerektiğini, zamanlarını nasıl yönetmeleri gerektiğini, sınıf içi istenmeyen davranışlarla baş etme yollarını ve müdahale stratejilerini, sınıf yönetimi modellerini, sınıf düzeni vb. bilgileri öğrenirler (Çakmak vd., 2008).

Sınıf yönetimine etki eden faktörlere bakıldığında:

- **Öğretmen Becerileri ve Tutumları:** Öğretmenin sınıf yönetim becerileri, öğrencilerle kurduğu iletişim ve tutumu sınıf ortamını doğrudan etkiler. Öğretmenin disiplin stratejileri, öğrencilerin öğrenme sürecindeki motivasyonunu ve davranışlarını belirler (Aydın, 2008; Başar, 2006). Ayrıca, öğretmenlerin problem çözme becerileri, beklenmedik durumlarda sınıf ortamını kontrol etme yeteneklerini artırır. Gözcü-Yaprak (2019), yaptığı çalışmada öğretmen ve öğretmen adaylarının empati kapasiteleri yükseldikçe daha az müdahaleci bir sınıf yönetimine yönelik tutum ve inançlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Böylece öğrencilerini dinleyen, onları anlamaya çalışan öğretmenlerin müdahaleci olmayacağı söylenebilir.
- **Öğrenci Özellikleri:** Öğrencilerin yaş, akademik seviye, kişisel ihtiyaçları ve sosyal becerileri gibi bireysel özellikleri sınıf yönetimini etkileyen temel faktörlerdendir. Farklı seviyelerdeki öğrencilerle çalışmak, öğretmenlerin stratejilerini uyarlamasını gerektirir.
- **Sınıfın Fiziksel Düzeni:** Sınıfın düzeni, oturma düzeni ve fiziksel çevre, öğrencilerin dikkatini toplama ve etkileşim sağlama açısından önemlidir. İyi planlanmış bir fiziksel düzen, sadece sınıfta kolay hareket etmeyi değil ve okula devamı sağlar (Soysal, 2021).
- **Öğretim Yöntem ve Teknikleri:** Kullanılan öğretim stratejileri ve yöntemler, öğrencilerin katılımını sağlamak ve sınıf içi disiplini korumak açısından etkilidir. Aktif öğrenme ve işbirlikli öğrenme yöntemleri, öğrencilerin motivasyonunu artırarak sınıf yönetimine katkıda bulunur (Korpershoek vd., 2016).
- **Aile ve Çevre Faktörleri:** Öğrencilerin aile ortamı, sosyal çevresi ve okuldaki kültür de sınıf yönetimini etkiler. Aile desteği olan öğrencilerin okul başarıları ve sınıf içindeki davranışları daha olumlu olabilir (Sönmez, 2005).

Bu faktörler, öğretmenlerin sınıf yönetimi stratejilerini şekillendirirken dikkate alınması gereken temel unsurlardır ve öğrencilerin akademik ve sosyal gelişimleri üzerinde doğrudan etkilidir.

Öz Yeterlilik

Bandura'ya (1977) göre, öz yeterlilik bireyin, belirli bir görev veya durumu başarma konusundaki kendi değerlendirmesini ifade eder. Kişi, kendi yeteneklerine, bilgilerine, deneyimlerine ve çabalarına dayanarak belirli bir görevi başarma konusundaki inancını değerlendirir. Bu inançlar, bireyin motivasyonunu, çabasını ve başarıya ulaşma olasılığını etkileyebilir. Öz yeterlilik bireyin kendi kapasitesini değerlendirmesi açısından önemlidir. Kişi ne kadar çok inanıyorsa, o görevi başarma olasılığı o kadar yüksek olur. Bandura, öz yeterlilik inancının dört temel kaynağı vardır:

- **Başarı Deneyimleri:** Bireyin daha önce benzer görevlerde başarılı olması, kendine olan güvenini artırdığı için öz yeterlilik inancını güçlendirir.
- **Modelleme (Dolaylı Deneyimler):** Başkalarının başarılarını gözlemlemek, bireyin aynı görevi başarma konusunda öz yeterlilik algısını artırabilir.
- **Sosyal İkna:** Bireyin çevresinden aldığı olumlu geri bildirimler ve teşvikler, onun kendi yeteneklerine olan inancını artırabilir.
- **Fizyolojik ve Duygusal Durumlar:** Bireyin stres düzeyi, kaygı seviyesi gibi duygusal durumlar da öz yeterlilik algısını etkiler; yüksek stres ve kaygı öz yeterliliği düşürebilirken, olumlu duygular öz yeterliliği artırabilir (Bandura, 1986; Bandura, 1997).

Bandura'ya göre öz yeterlilik, bireyin sadece potansiyel becerilerini değil, bu becerileri ne kadar verimli ve etkili kullanabileceğini de belirler. Öz yeterlilik inancı, öğrenme süreçlerinde aktif rol oynayan, bireyin başarıya ulaşmak için gösterdiği çaba, direnç ve kararlılığı doğrudan etkileyen bir motivasyon kaynağıdır (Bandura, 1997).

Eğitim bağlamında öz yeterlilik ise öğretmenlerin veya öğrencilerin öğrenme süreçlerine ve başarılarına olan inançlarıyla ilgilidir. Öğretmen öz yeterliliği, öğretmenlerin eğitim ve öğretim süreçlerinde karşılaştıkları zorlukları başarıyla yönetebileceklerine dair sahip oldukları inanç ve güveni ifade eder. Bir başka tanımda ise öğretmen öz yeterlilik inancı, bir öğretmenin belirli bir durumda, belirli öğretim görevlerini belirli bir kalite düzeyinde yerine getirme yeteneğine ilişkin bireysel inançları olarak tanımlanabilir (Dellinger vd., 2008). Öğretmenlerin sınıf içi etkileşimlerini, öğrenci yönetimini, öğretim stratejilerini ve genel pedagojik becerilerini etkileyebilir. Mesleki öz yeterliliği yüksek olan öğretmenler, genellikle daha yüksek motivasyona, daha iyi sınıf yönetimi becerilerine ve öğrencilerle daha etkili etkileşimlere sahip olurlar (Tschannen-Moran & Woolfolk-Hoy, 2001).

Öğretmen öz yeterliliği üzerine yapılan çalışmalar, bu kavramın öğretmenlerin profesyonel gelişimlerini ve öğrenci başarısını nasıl etkilediğini de göstermektedir. Örneğin, öz

yeterliliği yüksek öğretmenler, öğrencilerin akademik performansını ve motivasyonunu olumlu yönde etkileyebilir (Caprara vd., 2006). Öğretmenler için öz yeterlilik, zorlu öğrencilerle çalışma konusunda sebatı artırır ve öğretmenlerin öğretim süreçlerini, heveslerini, bağlılıklarını ve öğretim davranışlarını olumlu yönde etkiler (Skaalvik & Skaalvik, 2007).

Yüksek öz yeterliğe sahip öğretmenlerin, öğrencilerinin potansiyellerine ulaşmaları için daha çok çaba sarf ettikleri, bu öz yeterliliğin ise öğretmenlerin belirli öğretim görevlerini yerine getirme konusundaki kişisel inançlarına dayandığı görülmüştür (Pendergast vd., 2011).

Sınıf Yönetiminde Öz Yeterlilik

Öğretmenin sınıf yönetimi hakkında yeterli bilgi-becerilere sahip olması, kendine güvenmesi, öz yeterliğinin yüksek olması etkili ve başarılı bir sınıf yönetimini beraberinde getirir (Ekici, 2008). Özdemir (2008), İlgaz vd. (2013) ve Güven ve Cevher (2005) tarafından yapılan çalışmalar, öğretmen öz yeterliliğinin ve sınıf yönetimi becerilerinin çeşitli değişkenlerle (cinsiyet, deneyim, eğitim seviyesi vb.) ilişkili olduğunu göstermiştir. Yüksek öz yeterlilik algılarına sahip öğretmenler, öğrencilerle daha pozitif ilişkiler kurabilir ve daha iyi öğrenme ortamları sağlayabilir. Bir öğretmen sınıfını yönetebileceğine ve anlamlı dersler yürütebileceğine inanıyorsa, öz yeterlilik inancı daha yüksek olacaktır (Ritchie, 2006). Kendi yetersizlikleriyle meşgul olan öğretmenler, öğrencileri motive etme yeteneklerinden şüphe duyabilirler. Ayrıca, daha düşük öz yeterliliğe sahip öğretmenler, bu öğrencilerin sınıf kurallarını görmezden gelmelerine ve ders sırasında ilgisiz kalmalarına izin verecektir. Bu öğrencileri, sınıftaki diğer öğrencileri teşvik ettikleri şekilde teşvik etmekte başarısız olacaklardır. Öğretmenler öz yeterlilikleri konusunda endişelendikçe öğretim etkinliği düşer (Ashton & Webb, 1986). Öğretmenlerin yüksek öz yeterlilik duygusuyla çok sayıda olumlu sonuç ilişkilendirilmiştir. Bunlar arasında öğrenci başarısı (Anthony & Kritsonis, 2006), öğrenci motivasyonu (Nolen vd., 2007), sınıf yönetimi davranışı (Giallo & Little, 2003), öğrenci öğrenmesinden sorumlu olma (Darling-Hammond vd., 2002), güven ve açıklık (Goddard vd., 2004) ve iş tatmini (Caprara vd., 2006) yer almaktadır.

Türkiye’de yapılan araştırmalarda, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlilik algıları vurgulanmaktadır (Güven & Cevher, 2005; İlgaz vd., 2013; Özdemir, 2008). Bu çalışmalar, öğretmenlerin öz yeterlilik düzeylerinin sınıf içi etkileşimler ve öğrenci yönetimi becerileriyle yakından ilişkili olduğunu göstermektedir. Araştırmalar ayrıca, öğretmen adaylarını yetiştiren kurumların, bu algıları geliştirmeye odaklanması gerektiğini ve öğretmenlerin profesyonel gelişimlerinin öz yeterlilik inançlarına bağlı olarak şekillendiğini ortaya koymaktadır (Güven & Cevher, 2005; İlgaz vd., 2013; Özdemir, 2008). Sonuç olarak,

öğretmenlerin sınıf yönetimi ve öz yeterlilik becerileri eğitimdeki başarıları ve öğrenci başarısını etkilemektedir.

Öğretmenlik Mesleği

Millî Eğitim Bakanlığının 14.02.2022 tarihinde yayımladığı 7354 Sayılı Öğretmenlik Meslek Kanununda (MEB, 2022) öğretmenlik mesleği tanımı şu şekildedir; “Öğretmenlik, eğitim ve öğretim ile bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir. Öğretmenler bu görevlerini, Türk Millî Eğitiminin amaçları ve temel ilkeleri ile öğretmenlik mesleği etik ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdür.”

Öğretmen; bireylerin zihinsel, sosyal ve duygusal gelişimlerini destekleyerek onlara çeşitli konularda eğitim veren kişidir (Kauchak & Eggen, 2014). Bu meslek, öğrencilere bilgi aktarmak, temel akademik becerilerini geliştirmek ve toplumsal değerler ile etik kuralları öğretmek gibi sorumlulukları üstlenir (Demirel, 2012). Öğretmenler, toplumda bilgiyi yaygınlaştırarak toplumsal gelişime katkı sağlar ve öğrencilerin bireysel potansiyellerini keşfetmeleri için gerekli sınıf ortamını sağlar (Çelikten, vd., 2005; Erdoğan, 2018). Öğretmenlerden, mesleki gelişimlerini sürekli olarak devam ettirmeleri ve güncel eğitim yaklaşımlarını yakından takip etmeleri beklenir (Darling-Hammond, 2012).

İşte bu nedenle, öğretmenlik bireyin ve toplumun gelişimine katkıda bulunan çok yönlü bir meslektir. Daha önce belirtildiği gibi, öğretmenler toplumsal bilinç oluşturma, rehberlik etme ve değer kazandırma rolleri nedeniyle toplum için vazgeçilmez bir unsurdur. Öğretmenlerin eğitim kalitesini düzeltten bir diğer önemli faktör, mesleki yeterliliklerinin ve öğrencilerle ilişkilerinin kalitesidir, dolayısıyla, öğretmenlerin sürekli mesleki gelişime ihtiyacı vardır (Erdoğan, 2018). Değişen koşullara uyum sağlama becerisi öğretmenler için kritik bir beceridir. İster teknolojiye gelişmeler, ister müfredattaki değişiklikler, isterse de öğrencilerin farklı ihtiyaçları nedeniyle olsun, eğitim ortamı sürekli değişmektedir.

Öğretmenlerin etkili iletişim becerilerine ve pedagojik bilgiye sahip olmaları, öğrenci başarısını etkileyen önemli faktörler arasında yer alır (Güçlü, 2003). Ayrıca, öğretmenlerin mesleki yetkinlikleri ve sürekli gelişimleri, eğitim kalitesinin yükseltilmesi ve öğrenci öğrenme sonuçlarının iyileştirilmesinde kritik bir rol oynamaktadır (Şişman, 2009).

Öğretmenler, öğrencilerin bireysel özelliklerini göz önünde bulundurarak onların eğitim sürecini verimli kılar. Bu süreçte, öğretmenlerin pedagojik bilgisi, sınıf yönetim becerileri, öz yeterlilik algısı ve iletişim yetenekleri önemlidir (Aydın, 2008).

Öğretmenlik mesleğinin çeşitli özellikleri, hem bireysel hem de toplumsal rolünü vurgulamaktadır:

- **Eğitim ve Rehberlik Rolü:** Öğretmenler, yalnızca ders anlatan kişiler değildir. Aynı zamanda öğrencilerine rehberliği ve rol modellik olarak da önemli bir görev üstlenirler. Öğrencilerinin kendi potansiyellerini keşfetmeleri ve geliştirmeleri için rehberlik ederler (Başar, 2006).
- **Sürekli Gelişim ve Öğrenme:** Öğretmenlik mesleği, bireyin yaşamı boyunca öğrenmesini gerektirir. Değişen eğitim ihtiyaçlarına ve teknolojik yeniliklere uyum sağlayarak, etkili bir öğretim süreci için öğretmenlerin kendilerini sürekli olarak geliştirmeleri zorunludur (Aydın, 2008).
- **Etkili İletişim ve Sabır:** Farklı yaş gruplarından ve özelliklerden öğrencilere hitap eden öğretmenlerin, etkili iletişim becerilerine sahip olmaları ve sabırlı bir yaklaşım sergilemeleri beklenir. Bu yaklaşımlar, öğrenme ortamının daha verimli olmasını sağlar (Sönmez, 2005).
- **Toplum İçindeki Rol ve Sorumluluk:** Öğretmenler, öğrencileri ile toplumun kültürel değerlerini, etik anlayışını ve sosyal normlarını geleceğe aktarırlar. Böylelikle, toplumsal sorumluluk bilincinin gelişimine önemli katkıda bulunurlar (Erdoğan, 2018).
- **Özveri ve Motivasyon:** Öğretmenlik, yüksek düzeyde özveri ve motivasyon gerektirir. Öğretmenlerin, öğrencilerinin başarısını ön planda tutarak sürekli çaba göstermeleri, mesleğin temel unsurlarından biridir (Çelikten vd., 2005).

Öğretmenlik Mesleği Seçme Motivasyonu

Motivasyon, belirli bir kariyer seçiminin bireysel farkındalık ve sorumlulukla belirlenmesinde önemli bir rol oynar. Öğretmen adaylarının öğretmen olmayı tercih etmelerindeki nedenler arasında istihdam güvenliği, çalışma saatleri, kişisel beceri algısı, mesleğin zorlukları ve tatmini, ile sosyal önemi gibi faktörler bulunabilir (Albulescu & Albulescu, 2015).

Öğretmenlik mesleğini seçerken bireylerin tercihlerini etkileyen farklı motivasyonel unsurlar bulunmaktadır. Bu unsurlar genellikle içsel motivasyon, dışsal motivasyon ve özgeçil motivasyon olarak sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflama, öğretmen adaylarının meslek seçim süreçlerini ve bireylerin bu meslekteki bağlılıklarını anlamada önemli ipuçları sunar.

- **İçsel Motivasyon:** İçsel motivasyon, bireylerin kişisel ilgi, yetenek ve tatmin duygusuyla hareket etmeleridir. Öğretmenlik mesleğini seçen bireyler için içsel motivasyon genellikle çocuklarla çalışmaktan keyif alma, eğitime duyulan ilgi ve bireylerin gelişimine katkıda bulunma arzusu ile ilişkilendirilir. Örneğin, bir öğretmenin

öğrencilerin hayatlarına olumlu etkiler bırakmak istemesi bu tür bir motivasyonun sonucudur (Watt & Richardson, 2007).

- **Dışsal Motivasyon:** Dışsal motivasyon, bireylerin meslek seçimlerini maddi kazanç, iş güvencesi veya toplumdaki saygınlık gibi dışsal etkenlere dayandırmasını ifade eder. Öğretmenlik mesleğinde dışsal motivasyon, düzenli çalışma saatleri, sabit gelir ve toplum tarafından öğretmenlere duyulan saygı gibi faktörlerle bağlantılıdır. Ancak dışsal motivasyonun genellikle kısa vadeli bir etki sunduğu belirtilmektedir (Kyriacou & Coulthard, 2000).
- **Özgecil Motivasyon:** Özgecil motivasyon, bireyin topluma fayda sağlama, eğitim yoluyla bireylerin yaşamlarına olumlu katkılarda bulunma isteğiyle hareket etmesidir. Öğretmen adayları için bu tür motivasyon, genellikle eğitime erişimi olmayan veya dezavantajlı gruplara yardım etme arzusu ve toplumsal gelişime katkıda bulunma isteği ile ilişkilendirilir. Topluma fayda sağlama ve bir nesli eğitme sorumluluğu bu motivasyonun temelini oluşturur (Richardson & Watt, 2010).

Öğretmenlik mesleği seçme motivasyonu, bir bireyin öğretmen olma kararı alırken etkili olan içsel ve dışsal faktörlerin hepsini içerir. Öğretmen adaylarının mesleği seçme sürecinde bu faktörler farklı derecelerde etki etmektedir.

İçsel faktörlerin öğretmenlik meslek seçiminde daha öncelikli olduğu çalışmalar (Gürbüz & Kışoğlu, 2007; Şaban, 2003; Şara & Kocabaş, 2012; Yılmaz & Doğan, 2015) olduğu kadar, dışsal faktörlerin ön plana çıktığı çalışmalar (Çermik vd., 2010; Doğan, 2003; Ubuz & Sarı, 2008) da mevcuttur. Öğretmenlik mesleğinin seçiminde içsel motivasyon olarak mesleğin çok yönlülüğü, topluma olan katkısı ve çocuklarla zaman geçirme isteği öne çıkarken; dışsal motivasyon faktörleri arasında çalışma saatlerinin uygunluğu, iş güvencesi ve serbest çalışma olanağı gibi unsurlar belirleyici olmaktadır. Hellsten ve Prytula (2011) yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının meslek seçimlerinde kişisel ilgilerinin ve topluma hizmet etme isteklerinin yani içsel faktörlerin daha etkili olduğunu gözlemlemişlerdir. İçsel motivasyonda, kontrol bireyin kendi içindeyken; dışsal motivasyonda ise kontrol çevresel etmenlerdedir.

Ayrıca yapılan çalışmalarda, toplumsal cinsiyetin meslek tercihlerinde rol aldığı (Gökçen & Büyükgöze-Kavas, 2018) ve öğretmenlik mesleğine bakış açısının cinsiyete göre değişkenlik gösterdiği belirtilmiştir. Öğretmenlik, küreselde kadınlar tarafından yapılan bir meslek haline gelmiştir özellikle okul öncesi eğitimde kadın öğretmenlerin %94 oranında olduğu gözlenmiştir (UNESCO, 2023). Milli Eğitim İstatistikleri 2023-2024 verilerine bakıldığı zaman resmi ve özel eğitim kurumlarında görev yapan 1.168.896 öğretmen

bulunmaktadır. Bu öğretmenlerin; 452 bin 814'ü erkek, 716 bin 82'si ise kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. Okul öncesi eğitim kademesinde 84.067 öğretmenden 4.464'ü erkek öğretmen, ilkokul kademesinde ise 308.636 öğretmenin 107.553'ü erkek öğretmen olduğu verileri aktarılmıştır. Verilerin cinsiyetin meslek seçimi üzerinde etkili olduğunu doğrular nitelikte olduğu görülmektedir (MEB, 2024).

Doğan ve Çoban (2009) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeyleri arasında bir ilişki olduğu belirlenmiştir. Bu tutumlar ve kaygılar meslek seçimini etkileyen önemli faktörlerdir (Hellsten & Prytula, 2011; İncikabı vd., 2016). Yapılan çalışmalarda içsel nedenlere bağlı olarak tercih eden öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin mesleki tutumlarının performanslarını etkileyebileceği göz önüne alındığında, bu sorunları önlemek için, öğretmenlik programlarına seçilecek öğrenciler arasında iç motivasyona sahip olan adayların tercih edilmesine yönelik düzenlemeler yapılabilir.

Özellikle okul öncesi öğretmen adayları, mesleği seçerken ilgileri, çocuklara karşı olan tutumları ve mesleğe yönelik beklentileri gibi içsel motivasyonları ile sosyal statü, iş güvencesi gibi dışsal faktörleri dikkate almışlardır (Kılcan vd., 2014; Özsoy vd., 2010).

Öğretmen adaylarının çoğunlukla üniversite giriş sınav sonuçlarına dayanarak meslek seçtikleri, ancak öğretmenliğin yüksek toplumsal sorumluluk gerektiren bilinçli bir tercih olması gerektiği için, üniversite adaylarının daha bilinçli meslek seçimleri yapmalarını sağlayacak düzenlemelerin yanı sıra, eğitim fakültelerinin de mesleğin gerektirdiği niteliklere sahip öğrencileri seçebilmeleri için önlemler alınmalıdır (Özsoy, vd., 2010).

İlgili Araştırmalar

Türkiye'deki öğretmenlik meslek seçimi üzerine yapılan çalışmalar, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını, motivasyonlarını ve bu tercihlerin arkasındaki etkenleri inceler. Bu çalışmalar, Türkiye'de öğretmenlik mesleğinin tercih edilme süreçlerini ve bu süreçlerdeki psikolojik, sosyal ve eğitimsel dinamikleri aydınlatmaktadır. Öğretmen adaylarının okul öncesi öğretmenliğini tercih etmesinde; çocuk sevgisi, yetiştirme arzusu ve topluma katkı sağlama gibi içsel faktörlerin mesleki seçimlerini önemli ölçüde şekillendirdiği görülmüştür.

Richardson ve Watt (2006) bireylerin öğretmenliği bir kariyer olarak seçmesinden kaynaklanan çeşitli motivasyonların etki gücünü ölçmek için üç üniversitede 1653 öğretmen adayı ile çalışma yapmışlardır. Araştırma sonucunda kitle iletişim araçlarının ve halkın öğretmenliği giderek kötü bir kariyer seçimi olarak gördüklerini tespit etmiştir.

Watt ve Richardson (2007) öğretmen adaylarının meslek seçimini etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla FIT-Choice ölçeği geliştirmişlerdir. Bu ölçek, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonlarını anlamak için kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. Bireylerin öğretmenlik kariyerine yönelme nedenlerini incelemek amacıyla oluşturulmuş ve öğretmen adaylarının kariyer seçimlerinde etkili olan çeşitli motivasyon faktörlerini sistematik bir şekilde sınıflandırmıştır.

Kılıç ve Bektaş (2008) sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını mezun olunan lise türü, sınıf düzeyi, tercih sıralaması ve cinsiyet gibi değişkenler bakımından değerlendirmiştir. Atatürk Üniversitesinin sınıf öğretmenliği programındaki toplam 345 öğretmen adayının katıldığı çalışmada, cinsiyete göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı bir farklılık oluşturmadığı belirlenmiştir. Ancak, sınıf düzeyinde 4. sınıf öğrencileri, tercih sıralamasında ilk dört tercihte yer verenler ve mezun olunan lise türüne göre öğretmen lisesi mezunları lehine anlamlı farklılıklar saptanmıştır.

Üstüner vd. (2009) eğitim fakültesindeki öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemek için 593 öğretmen adayı ile çalışma yapmışlardır. Sonucunda, öğretmenlik mesleğini içsel nedenlerle seçen adayların mesleğe yönelik tutumlarının dışsal nedenlerle seçenlere göre anlamlı derecede farklı olduğu ve bu tutumların cinsiyet, bölüm/program türü, tercih sırası, yaşadıkları çevre ve ailenin sosyoekonomik düzeyi gibi faktörlere göre değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir.

Roness ve Smith (2009) araştırmalarında öğretmenlik mesleğini seçen yüksek lisans öğrencilerinin mesleklerine dair algılarını ve bu algıların meslek seçimlerine etkisini incelemeyi amaçlamışlardır. Çalışmada, öğretmen adaylarının meslek seçiminde içsel motivasyonların yanı sıra, sosyal ve çevresel faktörlerin de etkili olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin, öğretmenlik mesleğini seçerken aile, arkadaş ve toplum gibi sosyal çevrelerinden aldıkları destek ve beklentilerin, karar verme süreçlerinde belirleyici olduğu vurgulanmaktadır.

Bulut (2009) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını değerlendirmek için Dicle Üniversitesinden 211 ve Fırat Üniversitesinden 200 olmak üzere toplamda 411 öğretmen adayı ile çalışma yapmıştır. Bulguları göre, öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumları "katılıyorum" düzeyinde belirlenmiş; bu tutumların üniversite ve cinsiyet değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık tespit edilmemiş, ancak anabilim dalı değişkenine göre anlamlı bir farklılık sergilediği bulunmuştur.

Sınıf öğretmenlerinin ilk dönemlerinde ve mezuniyet dönemlerindeki meslek seçim nedenlerinin farklılaşma durumunu inceleyen Çermik vd. (2010) fakülteye girişte dışsal

faktörlerin daha fazla olduğunu ancak fakülteden çıkış dönemlerinde içsel faktörlerin daha ağır bastığını gözlemlemişlerdir. Tekrar aynı mesleği seçip seçmeyecekleri sorusuna ise erkeklerin kızlardan daha fazla farklı mesleği seçme isteği olduğu gözlemlenmiştir.

Gökçe ve Sezer (2012) Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesindeki 536 öğretmen adayı üzerinde gerçekleştirdikleri araştırmada, öğretmen adaylarının mesleklerine ilişkin tutumlarını değerlendirmiştir. Araştırma bulguları, öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumlarının çalışmak istedikleri kurum, bölüm, akademik başarı, mesleğe yönlendiren nedenler ve cinsiyet ortalamalarına göre farklılık gösterdiğini; ayrıca, adayların çoğunun devlete bağlı bir eğitim kurumunda çalışmayı tercih ettiğini ortaya koymuştur.

Atav ve Altunoğlu (2013) tarafından yapılan çalışma ise meslek ve alan seçiminde motivasyon ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenilirlik çalışmasına odaklanmıştır. Bu çalışma, öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonları ve tercih süreçlerini anlamada önemli bir rol oynamaktadır. Çalışmada da bu ölçek kullanılacaktır.

Izadinia (2013) öğretmen adaylarının mesleki kimliklerini uluslararası 29 araştırma üzerinden incelediğinde, bu kimliğin bilişsel bilgi, özgüven, öğretmen sesi, ilişkiler, vekalet duygusu, öz farkındalık ve eleştirel bilinç gibi yedi değişkenin etkileşimiyle oluştuğunu belirlemiştir.

Küçüköğlü vd. (2014) öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri karşılaştırmalı olarak değerlendirmek amacıyla, İran'dan 151 ve Türkiye'den 254 öğretmen adayını kapsayan bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda Türk öğretmen adaylarının öğretmenliğin duyuşsal özelliklerine, İranlı öğretmen adaylarının ise mesleğin kutsiyetine vurgu yaptığını ve bu farklılıkların öğretmenlik mesleğine ilişkin kültürel ve sosyal temelli algılardan kaynaklandığını tespit edilmiştir.

Bilgiç (2024) temel eğitim öğretmen adaylarının işsizlik kaygısının öğretmenlik mesleği ve alanı seçme motivasyonlarına etkisini incelemek için Dicle Üniversitesinin Eğitim Fakültesi bünyesindeki Okul Öncesi ve Sınıf Eğitimi Anabilim Dalındaki 600 öğretmen adayı ile çalışma yapmıştır. Araştırma sonucunda temel eğitim öğretmen adaylarının işsizlik kaygıları algılarında anabilim dalı, sınıf düzeyi, medeni durum, okunan üniversite sayısı ve öğretmen akraba varlığı değişkenleri açısından anlamlı farklılık bulunurken, cinsiyet, memleket, şahsi gelir, öğretmenlik tercih sırası ve akademik çalışmalara ilgi değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık görülmediği; motivasyon algılarında ise sınıf düzeyi, cinsiyet, memleket, şahsi gelir, öğretmenlik tercih sırası ve akademik çalışmalara ilgi değişkenlerine göre anlamlı farklılık bulunduğu, ancak anabilim dalı, medeni durum, okunan üniversite sayısı ve öğretmen akraba varlığı değişkenlerinde anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

Bozca (2015) ortaöğretim ve ilköğretim okulu öğretmenlerinin mesleklerine karşı tutumları ve iş doyumlarını belirlemek için Çanakkale'nin Gelibolu ilçesinde görev yapan 300 öğretmenle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin genel olarak mesleki tutumlarının olumlu bulunmuştur. Ayrıca, kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere kıyasla tutumlarının daha olumlu olduğu ve sınıf öğretmenlerinin mesleki tutumlarının branş öğretmenlerinden daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır.

Ekinci (2017) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde öğrenim gören 449 birinci sınıf öğrencisiyle, öğretmen adaylarının meslek ve alan tercihlerini etkileyen içsel ve dışsal motivasyon faktörleri incelenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmen adaylarının meslek ve alan seçimlerinde içsel motivasyonun belirgin şekilde yüksek, dışsal motivasyonun ise orta düzeyde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Çakmak ve Kayabaşı (2017) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme sebeplerini mezun olunan okul türü, sınıf düzeyi, cinsiyet ve öğrenim görülen bölüm gibi değişkenler açısından incelemek amacıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi öğrencilerine uygulanan anket sonucunda 475 katılımcıdan veri toplanmıştır. Çalışmanın bulgularına göre, öğretmen adaylarının meslek seçme nedenlerinin cinsiyet, sınıf düzeyi ve mezun oldukları okula göre anlamlı bir farklılığın olmadığı, ancak bölümlerine göre anlamlı farklılıklar olduğu belirlenmiştir.

Vural ve Altun (2019) okul öncesi öğretmen adaylarının alan eğitimi ve alan seçimi sürecinde motivasyon kaynaklarını belirlemek amacıyla, okul öncesi eğitimi anabilim dalındaki birinci ve dördüncü sınıfta toplam 215 öğretmen adayıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçları, birinci sınıf öğrencilerine kıyasla dördüncü sınıf öğrencilerinin içsel alan motivasyonları daha yüksek bulunmuştur. Okul öncesi öğretmen adaylarının %80'i mesleki motivasyonlarını düşüren unsurlar olduğunu belirtmiş ve bu unsurlar arasında atanamama kaygısı, zor çalışma şartları ve üniversite eğitiminin zorluğu yer almıştır. Öğretmen adayının idealistliği ve iyimserliğinin, öğretmen meslek hayatına girdiğinde genellikle olumsuzluğa ve umutsuzluğa dönüştüğü görülmektedir (Beauchamp & Thomas, 2009).

Deniz ve Görgeç (2019) sınıf öğretmenliği öğrencilerinin meslek ve alan seçimlerini motivasyonel açıdan etkileyen faktörleri incelemek amacıyla, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi sınıf öğretmenliği programındaki 132 öğrenciyle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulguları, kadın öğrencilerin meslek seçimlerinde içsel ve dışsal nedenlerin erkeklere kıyasla daha etkili olduğunu ve öğrencilerin, mesleklerini yeniden seçmeleri durumunda yine sınıf öğretmenliğini tercih edeceklerini ifade ettiklerini ortaya koymuştur.

Akyürek (2020) öğretmen adaylarının, mesleklerine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 489 öğrenciyle kesitsel tarama modeli kullanarak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulgularına göre, adayların mesleklerine yönelik tutumların sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği, ancak cinsiyet, yetiştiği yer ve ekonomik durum gibi değişkenlere göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir.

Doğrul ve Kılıç (2020) okul öncesi öğretmen adaylarının mesleklerini tercih etmelerine sebep olan faktörleri ve mesleğe yönelik tutumlarını incelemek amacıyla Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi okul öncesi öğretmenliği programındaki 170 öğretmen adayıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonuçları, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların cinsiyet, yaşanılan yer, sınıf düzeyi, tercih sırası, mezun olunan lise türü ve ailede öğretmen bulunma durumu gibi değişkenlere göre anlamlı bir farklılık göstermediğini; ancak tercihi etkileyen faktörler, kişisel etkiler ve bölümden memnuniyet durumlarına göre anlamlı bir farklılık bulunduğunu tespit edilmiştir.

Aydın vd. (2021) öğretmen adaylarının mesleklerini tercih etme sebeplerini karşılaştırmalı olarak incelemek amacıyla iki devlet üniversitesinin eğitim fakültelerinde, Fen Bilimleri ve İlköğretim Matematik Öğretmenliği bölümlerindeki 434 öğretmen adayıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerinin sınıf düzeyi mezun olunan okul türü ve cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık göstermediği; ancak dışsal nedenler boyutunda matematik öğretmenliği öğrencilerinin, fen bilgisi öğretmenliği öğrencilerinden daha olumlu tercihlerde bulunduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Buldur vd. (2021) öğretmen adaylarının okul öncesi mesleklerini tercih etme nedenlerini inceledikleri çalışmada, katılımcıların mesleği hem içsel hem de dışsal faktörlere bağlı olarak seçtiklerini, ancak içsel faktörlerin daha baskın olduğunu tespit etmişlerdir. Özgecil nedenlere diğer çalışmaların aksine yer verilmemesinin nedenini ise farklı branşlarda yapılan çalışmalarda özgecil nedenlerin daha etkili olması olarak belirtmişlerdir.

Akbayır (2023) yaptığı çalışmada fen bilgisi ve ilköğretim matematik öğretmen adaylarının mesleği tercih etme sebeplerine bakıldığında çoğunlukla içsel nedenler olmasına rağmen yaklaşık aynı sayıdaki öğretmen adaylarının öğretmenliğe dışsal nedenlerden seçtiği görülmüştür.

Balcı (2023) formasyon eğitimi alan aday öğretmenlerin mesleklerine karşı tutumları ve akademik motivasyonları arasındaki ilişkiyi ve bu ilişkinin lise türü, mezun olunan bölüm ve cinsiyet değişkenlerine göre farklılık incelemek amacıyla 194 aday öğretmenle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, öğretmenliğe yönelik tutumun sevgi boyutuyla içe yansıtılmış

dışsal motivasyon arasında ve uyum boyutuyla içsel motivasyon arasında anlamlı ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, öğretmen adaylarının öğretmenliğe yönelik tutumlarının ve akademik motivasyonlarının söz konusu değişkenlere göre farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Ogelman vd. (2023) okul öncesi öğretmen adaylarının meslek tercihlerinde özgeci ve içsel nedenlerin, gelecek beklentilerini olumlu şekilde etkilediğini, dışsal nedenlerin ise bu beklentileri olumsuz yönde etkilediğini ortaya koymuştur. Ayrıca, mesleği isteyerek tercih etme ve bölüme isteyerek devam etme düzeylerinin öğretmen adaylarının gelecek beklentileri üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Bölükbaş (2024) özel yetenek sınavına giren öğretmen adaylarının meslek seçimlerindeki motivasyon düzeyleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik inanç algılarını belirlemek için ilişkisel tarama modeli kullanarak Karabük Üniversitesinde özel yetenek sınavına giren 344 aday ile çalışma yapmıştır. Araştırma bulgularına göre, meslek ve alan seçimine yönelik motivasyon ölçeğinin alt boyutları ile beden eğitimi ve spor öğretmenlik mesleğine yönelik inanç ölçeğinin toplam puanı ve alt boyutları arasında pozitif ve anlamlı yönde ilişkiler olduğu bulunmuştur.

Sınıf yönetimi ile ilgili yapılan çalışmalara bakıldığında ise Evertson ve Weinstein (2006), etkili sınıf yönetiminin öğretmenlerin iletişim becerileri, pedagojik yetkinlikleri ve disiplin yönetimi yöntemlerinin bir sonucu olarak öğretim süreçlerini ve öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediğini vurgulamıştır.

Vural ve Altun (2019) tarafından yapılan bir çalışmada, okul öncesi öğretmen adaylarının sınıf yönetimi ile ilgili motivasyon ve yeterlilik algıları incelenmiş ve öğretmen adaylarının sınıf yönetimindeki en çok zorladıkları konunun disiplin sorunları ve sınıf içi kontrol olduğu belirtilmiştir. Bu durumun, okul öncesi dönemdeki çocukların sosyal ve duygusal gelişim süreçlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Küleççi-Akyavuz (2020) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliliklerini değerlendirmek ve eksik oldukları alanları geliştirmek için öneriler sunmayı amaçlamıştır. Karma yöntemle gerçekleştirdiği bu çalışmanın birinci aşamasında nicel olarak "Sınıf Yönetimi Yeterlilik" ölçeği uygulayarak öğretmen adaylarının sınıf yönetimindeki yeterlilik düzeyleri belirlemiştir. İkinci aşamasında nitel araştırma ile düşük düzeydeki yeterlilikler detaylı şekilde incelemiş ve öğretim üyeleriyle görüşmeler yaparak sınıf yönetimi derslerinde uygulanabilecek geliştirme yöntemlerini tartışmıştır. Araştırma, öğretmen adaylarının staj sırasında sınıf yönetimi konusunda zorluk yaşadıklarını ve bu sorunların giderilmesi için sınıf yönetimi derslerinin uygulama ağırlıklı, drama, örnek olay ve mikro öğretim yöntemleriyle desteklenerek ders saatlerinin artırılması gerektiğini ortaya koymuştur.

Wettstein vd. (2021) yaptığı çalışmada sınıf ve branş öğretmenlerinin öz yeterlilik ve duygusal istikrarlarının öğretmen-öğrenci ilişkisi, öğretmen-öğrenci ilişkileri ve sınıf yönetimine ilişkin öğretmen ve öğrenci algılarıyla nasıl ilişkili olduğunu araştırmışlardır. sınıf öğretmenleri ve branş öğretmenleri arasında öz- yeterlilik ve sınıf yönetimi algıları açısından farklılıklar olduğunu göstermektedir. Sınıf öğretmenlerinin yüksek öz yeterliliklerinin, öğretmen-öğrenci ilişkileri ve sınıf yönetimi becerilerini daha olumlu yaptığı ilişkilendirilmiştir. Ancak branş öğretmenlerinin yüksek öz yeterlilik inançlarının, sınıf içi sorunların azaltması, olumlu öğretmen-öğrenci ilişkileri ve daha etkili sınıf yönetimi oluşturmasıyla hem öğretmen hem de öğrenci bakış açısından güçlü bir ilişki içinde olduğu görülmüştür.

Yılmaz-Öztürk ve Tekin-Bozkurt (2022) eğitim fakültesindeki son sınıf öğrencilerinin sınıf yönetimi yaklaşımlarını benimseme düzeylerini ve bu yaklaşımların belirli değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini araştırmıştır. Gaziantep Üniversitesi'nde gerçekleştirilen çalışmada, öğrenci merkezli sınıf yönetimi yaklaşımının öğretmen merkezli yaklaşıma oranla daha fazla benimsendiği belirlenmiştir. Ayrıca, sınıf yönetimi yaklaşımlarının öğrencilerin öğrenim gördükleri program ve baba eğitim düzeyine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği, ancak cinsiyet, anne eğitim düzeyi ve mezun oldukları lise türüne göre farklılık göstermediği görülmüştür.

Akyar ve Tuncer (2022) okul öncesi öğretmenlerinin öz düzenleme becerileri ile sınıf yönetimi arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Araştırmada, öz düzenlemenin sınıf yönetimiyle doğrudan ilişkilendirilmediği, ancak öz düzenlemenin alt boyutlarından olan “öz izleme,” “öz değerlendirme” ve “öz güçlendirme”nin sınıf yönetimiyle bağlantılı olduğu bulunmuştur. Öz güçlendirmenin sınıf yönetimi becerileriyle pozitif bir ilişki gösterdiği, buna karşın öz izleme ve öz değerlendirmenin sınıf yönetimiyle negatif bir ilişki sergilediği saptanmıştır.

Çakıcı (2023) okul öncesi öğretmenlerinin prososyal davranış düzeylerinin sınıf yönetimi becerileri üzerindeki etkisini incelemek amacıyla, 300 okul öncesi öğretmeniyle ilişkisel tarama modeli kullanarak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, öğretmenlerin prososyal davranış düzeyleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki ortaya konulmuştur.

Şallı (2024) öğretmen adaylarının sınıf yönetimi algıları ile empatik yönelimleri arasındaki ilişkiyi incelemiş ve bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Empati yeteneğine sahip öğretmenlerin düşük stres seviyesine sahip, motivasyon seviyesi daha yüksek olan ve akademik olarak daha başarılı olan öğrencilerle çalıştığında sınıf yönetimi konusunda daha başarılı olacağı görüşüne ulaşılmıştır.

Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları üzerine yapılan çalışmalar, öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının bu alandaki kendine güven düzeylerini ve sınıf yönetimi becerilerini incelemekte önemli bir rol oynamaktadır. Bu çalışmalar genellikle, öğretmenlerin sınıf içi etkileşimleri, öğrenci yönetimi ve öğretim yöntemlerine ilişkin inançlarının, eğitim süreçlerine nasıl etki ettiğini ortaya koymaktadır. Kadın öğretmenler genel olarak erkek öğretmenlere kıyasla daha yüksek öz-yeterliğe sahip olup, lisansüstü ve lisans/önlisans eğitim düzeyleri arasında fark bulunmazken, öğrenci sayısının artması, uzun süre aynı okulda çalışma ve okul başarısının yüksek olması öğretmenlerin öz- yeterliliklerini artırmaktadır (Bulduklı, 2014) .

Çakıroğlu vd. (2005) tarafından yapılan karşılaştırmalı bir çalışma, öğretmen adaylarının bilim öğretimi konusundaki öz yeterlilik inançlarını ABD ve Türkiye bağlamında ele alırken, Alıcı'nın (2007) çalışması, öğrencilerin matematik başarıları ve öz yeterlilik algıları arasındaki ilişkiyi incelemiştir.

Gerçek vd. (2006) biyoloji öğretmen adaylarının öğretim süreçlerindeki öz yeterlilik inançlarını ve bu inançların eğitim üzerindeki etkilerini ele almıştır. Berkant ve Ekici (2007) ise sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimindeki öz yeterlilik inançları ile zeka türleri arasındaki ilişkiyi inceleyerek, öğretmen adaylarının öğretim becerilerine duydukları güven ile zihinsel kapasiteleri arasındaki bağlantıyı değerlendirmiştir.

Çetin (2008) sınıf öğretmenliği adaylarının fen öğretimi öz yeterlilik inançlarına fen bilgisi öğretimi dersi ile ilişkisini incelemek amacıyla Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümündeki 89 öğrenciyle izleme yaklaşımını kullanarak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, fen öğretimi öz yeterlilik inancı ve fen öğretiminde sonuç beklentisi alt faktörleri açısından ön test ile son test puanları arasında anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Ayrıca bu faktörlerin lise türü ve cinsiyete göre de farklılığın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ekici (2008) sınıf yönetimi dersini alan öğretmen adaylarının öz yeterlilik algı düzeylerini etkisini incelemek amacıyla Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Fakültesi Elektronik ve Bilgisayar Eğitimi Bölümü'ndeki 91 öğretmen adayıyla bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, sınıf yönetimi dersi öncesi ve 12 haftalık ders süreci sonrası öntest-sontest modeli uygulanmıştır. Sonuçlar, öğretmen adaylarının öz yeterlilik algı düzeylerinin genel akademik başarı, cinsiyet ve mezun olunan lise türü değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık olmadığını ortaya koymuştur.

Babaoğlu ve Korkut (2010) sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik inançları ile sınıf yönetimi beceri algıları arasındaki ilişkiyi araştırmış ve bu iki değişken arasında anlamlı ilişki

bulmuştur. Araştırmada, sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik inançlarını yüksek ve sınıf yönetimi becerilerinin iyi olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Skaalvik ve Skaalvik (2010) öğretmenlerin öz yeterlilik inançları ile tükenmişlik düzeylerini incelemiştir. Öğretmenlerin öz yeterlilik algısı düşük olunca daha fazla tükenmişlik yaşadığını ortaya koymuştur.

Yenice (2012) öğretmen adaylarının öz yeterlilik düzeylerinin ve problem çözme kabiliyetlerinin farklı değişkenler açısından ne düzeyde değiştiğini incelemek amacıyla sınıf öğretmenliği, sosyal bilgiler ve fen bilgisi programlarındaki 429 öğretmen adayı ile bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma sonucunda, öğretmen adaylarının öz yeterliliklerinin mezun oldukları lise türü, cinsiyet, anabilim dalı ve sınıf düzeyine göre anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Yeşilyurt (2013) Selçuk Üniversitesindeki pedagojik formasyon eğitimi gören 312 öğretmen adayının öğretmen öz yeterlilik algı düzeylerini incelemiştir. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının öz yeterlilik algı düzeylerinde cinsiyet, öğretmen olarak görev yapma durumu ve öğrenim görülen program türü değişkenlerine bağlı olarak anlamlı farklılıklar tespit edilmiş, ancak akademik başarı notu değişkeni yönüyle anlamlı bir farklılığın olmadığı bulunmuştur.

Eker (2014) Sakaryadaki ilkokullarda görev alan 278 sınıf öğretmenin öz yeterlilik inanç düzeylerini incelemiştir. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin genel öz yeterlilik inanç düzeylerinin yeterli seviyede olduğunu bulmuştur.

Şenol ve Ergün (2015) Afyonkarahisar'daki 177 okul öncesi öğretmeni ile Afyon Kocatepe Üniversitesi'ndeki 161 okul öncesi öğretmen adayının mesleklerine yönelik öz yeterlilik inançlarını karşılaştırmıştır. Araştırma neticesinde, okul öncesi öğretmenlerinin öz yeterlilik inançlarının, öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarına kıyasla daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Chesnut ve Burley'nin (2015) yaptıkları meta-analiz çalışması ile öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının mesleki bağlılıkları üzerindeki etkisini incelemiştir. Araştırma sonucu, öz yeterlilik algısının yüksek olduğu durumlarda öğretmenlerin mesleki bağlılıklarının anlamlı derecede arttığını göstermiştir.

Semerci ve Balat (2018) İstanbul'daki okul öncesi eğitim kurumlarındaki 9.031 öğretmen ile gerçekleştirdikleri çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişkiyi değerlendirmiş ve bu değişkenlerin mesleki kıdem, öğrenci sayısı, yaş, öğrenim düzeyi, okul türü, eğitim verilen öğrenci yaşı ve eğitim

süresi gibi faktörler açısından farklılık gösterip göstermediğini incelemiştir. Araştırma bulgularında, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilik algıları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Yenen ve Dursun (2019) Elazığ'da görev yapan 406 İngilizce öğretmeni ile gerçekleştirdikleri araştırmada, öğretmenlerin öğretim sürecine yönelik öz yeterlilik algılarını ve bu yeterliliklerin sınıf ortamında nasıl uygulandığını incelemiştir. Araştırma bulgularında, İngilizce öğretmenlerinin öğretim sürecine ilişkin öz yeterlilik düzeylerinin sınıf içi uygulamalarda farklılık yarattığı ve öğretmen-öğrenci etkileşiminin öğrenci başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu belirlenmiştir.

Bektaş vd. (2019) sınıf öğretmeni adaylarının mesleki beceri alanındaki öğretmen öz yeterlilik algısını incelemek amacıyla nitel bir durum çalışması gerçekleştirmiştir. Sakarya Üniversitesi sınıf öğretmenliği programındaki son sınıfta bulunan 29 sınıf öğretmeni adayı ile yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanarak veri toplamıştır. Araştırma sonucunda, sınıf öğretmeni adaylarının mesleki beceri öz yeterlilik algılarının en çok doğrudan yaşantılar gibi öz yeterlilik kaynaklarından olumlu şekilde etkilendiği tespit edilmiştir.

Bayraktar ve Çelik (2021) öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilik algıları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla 394 öğretmenle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulgularında, öğretmenlerin öz yeterlilik algıları ile sınıf yönetimi becerileri arasında pozitif yönde ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu tespit etmişlerdir.

Arslan ve Kutluca (2021) okul öncesi öğretmenlerinin öğretme öğrenmeye yönelik pedagojik inançları ile öz yeterlilik ve eleştirel düşünme becerilerini incelemek amacıyla Sakarya'da görev yapan 272 okul öncesi öğretmeniyle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, öğretmenlerin pedagojik ve öz yeterlilik inançlarının yüksek, eleştirel düşünme tutumlarının ise ortalamanın üzerinde olduğu belirlenmiş; ayrıca eleştirel düşünme tutumları ve öz yeterlilik inançlarının pedagojik inançlarla orta düzeyde ve anlamlı bir ilişki gösterdiği tespit edilmiştir.

Yurtal ve Elgit (2022) sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik inançları ve sınıf içi davranışları arasındaki ilişkiyi incelemek amacıyla 2018-2019 eğitim-öğretim yılında görev alan 247 sınıf öğretmeni ile ilişkisel tarama modeli kullanarak bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırmada, sınıf içi davranışları ile öğretmenlerin öz yeterlilik inançları arasında orta düzeyde anlamlı bir ilişki olduğu, ayrıca mesleki kıdem arttıkça akademik öz yeterlilik inançlarının yükseldiği belirlenmiştir.

Genç ve Yurdakal (2024) 200 sınıf öğretmeni ile gerçekleştirdikleri araştırmada, öğretmenlerin sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilik inançları arasında pozitif bir ilişki tespit etmişlerdir.

Arslan vd. (2024) 312 öğretmen ile gerçekleştirdikleri araştırmada, sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik düzeyleri ile sınıf yönetimi becerileri arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit etmişlerdir.

Bu çalışmalar, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi ve öğretim becerileri üzerine öz yeterlilik algılarının önemini vurgulamakta ve bu alanlarda eğitim politikalarının ve öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesine yönelik değerli bilgiler sunmaktadır. Sonuç olarak öğretmenlerin sınıf yönetimi öz yeterlilikleri, eğitim süreçlerinin kalitesini artırmada kritik bir rol oynar ve öğrencilerin akademik başarılarını dolaylı olarak etkiler. Bu nedenle, öğretmen eğitimi programlarının öz yeterlilik algılarını güçlendirecek şekilde düzenlenmesi önemlidir (Külekçi-Akyavuz, 2020; Bayraktar & Çelik, 2021).

Öğretmenlik meslek seçimi ve sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları üzerine yapılan çeşitli araştırmalar bulunmaktadır. Bu çalışmalar genellikle, öğretmen adaylarının ve mevcut öğretmenlerin, sınıf yönetimi konusunda kendilerini ne kadar yetkin hissettiklerini ve bu algının, öğretmenlik mesleğini seçme sürecini nasıl etkilediğini ortaya koymaktadır.

Woolfolk-Hoy ve Spero (2005) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulamaları süresince öz yeterlilik inançlarındaki değişimleri ve bu inançların mesleki gelişimlerine etkisini incelemiştir. Araştırma bulguları, öğretmenlik uygulamalarının adayların sınıf yönetimi ve öğretim becerilerine olan güvenlerini artırdığını göstermiştir. Özellikle sınıf yönetimi alanındaki deneyimlerin, öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarını güçlendirdiği vurgulanmıştır.

Çapri ve Çelikkaleli (2008) 250 öğretmen adayıyla yaptıkları çalışmada, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyetin etkili olduğunu, ancak program ve fakülte değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin bulunmadığını ortaya koymuşlardır. Öte yandan, yeterlilik inançları üzerinde fakülte, cinsiyet ve program değişkenlerinin anlamlı etkisinin olduğu sonucuna varmışlardır.

Klassen ve Chiu (2010) öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının mesleki bağlılık ve tükenmişlik düzeyleri üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışmada, yüksek öz yeterlilik algısına sahip öğretmenlerin mesleki bağlılıklarının daha güçlü, tükenmişlik seviyelerinin ise daha düşük olduğu bulunmuştur. Ayrıca, sınıf yönetimi konusundaki öz yeterlilik inançlarının,

öğretmenlerin sınıf içi davranışları ve öğrenci etkileşimleri üzerinde önemli bir etkisi olduğu belirtilmiştir.

Fives ve Buehl'in (2010) yaptıkları araştırmada, öğretmen adaylarının meslek seçim motivasyonları ile öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir. Bulgular, öğretme isteği gibi içsel motivasyonlarla mesleği tercih eden adayların, yüksek öz yeterlilik inancına sahip olduklarını tespit etmiştir. Ayrıca, sınıf yönetimi alanındaki öz yeterlilik inançlarının, öğretmen adaylarının mesleki bağlılıklarını ve sınıf içindeki etkileşimlerini olumlu şekilde etkilediği tespit edilmiştir.

Demirtaş vd. (2011) İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'ndeki 1.307 öğretmen adayı ile gerçekleştirdikleri çalışmalarında, öğretmen adaylarının öz yeterlilik algılarının öğrenim görülen program ve cinsiyete bağlı olarak anlamlı farklılık gösterdiğini, ancak mesleğe yönelik tutumlarının bu değişkenler açısından anlamlı bir farklılık ortaya koymadığını belirlemişlerdir. Ayrıca, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları ile öz yeterlilik algıları arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde ilişkinin bulunduğu sonucuna varmışlardır.

Arastaman (2013) Ankara, Gazi, Hacettepe ve Aksaray Üniversitelerinin Eğitim ile Fen-Edebiyat Fakültelerindeki toplam 411 son sınıf öğrencisiyle yaptığı çalışmada, eğitim fakültesi öğrencilerinin öz yeterlilik algılarının daha yüksek olduğunu, fen-edebiyat fakültesi öğrencilerinin ise mesleklerine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu ortaya koymuştur. Bununla birlikte, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun, öz yeterlilik algısı açısından önemli bir yordayıcı olmadığı sonucuna varılmıştır.

Semerci (2015) İstanbul'un Beşiktaş, Bakırköy, Ataşehir ve Kadıköy ilçelerindeki okullarda görev alan 479 okul öncesi öğretmeni ile gerçekleştirdiği araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, öz yeterlilik algıları ve mesleklerine karşı motivasyonları arasındaki ilişkinin pozitif ve anlamlı olduğunu belirlemiştir. Araştırma ayrıca, mesleki motivasyon ve öz yeterlilik değişkenlerinin birlikte sınıf yönetimi becerilerini anlamlı bir şekilde yordadığını ortaya koymuştur.

İpek (2015) Rizede anaokulu ve ilkokullardaki 461 öğretmenle gerçekleştirdiği araştırmada, öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları üzerinde belirleyici bir etkisi olduğunu tespit etmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının cinsiyet değişkenine; öğrenme-öğretme süreci, branş değişkenine göre anlamlı farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Ancak, öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının medeni durum, görev yaptıkları okulun bulunduğu yer ve kıdeme açısından anlamlı bir farklılığın olmadığı görülmüştür.

Tuncer ve Dikmen (2018) Fırat Üniversitesi'nde pedagojik formasyon eğitimi alan 241 öğrenciyle gerçekleştirdikleri araştırmada, öğrencilerin bilgi okuryazarlığı öz yeterlilikleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Bulgular, katılımcıların bilgi okuryazarlığı öz-yeterlilikleri ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının yüksek olduğunu, ancak bu iki değişken arasında zayıf bir ilişki bulunduğunu göstermiştir.

Şahin (2019) Iğdır ilinde görev yapan 757 sınıf öğretmeniyle gerçekleştirdiği araştırmada, sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik inançları, mesleklerine yönelik tutumları ve yaşam doyumlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Çalışma, öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının medeni durum, eğitim durumu, cinsiyet, mesleki kıdem ve yaşa göre anlamlı bir farklılığın olmadığını, ancak mesleğe yönelik tutumlarının olumlu olduğunu ortaya koymuştur.

Kahraman ve Çelik (2019) Pamukkale Üniversitesi Pedagojik Formasyon Eğitimi Sertifika Programındaki 283 öğretmen adayıyla, öz yeterlilik inançları ile mesleki kaygı düzeyleri ilişkisi incelemiştir. Çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının öz yeterlilik algılarının mesleki kaygılarıyla negatif bir ilişki gösterdiği, öz yeterlilik algısı yüksek olanların mesleki kaygı düzeylerinin daha düşük ve öz yeterlilik algısının mesleki kaygıyı anlamlı şekilde yordadığı tespit edilmiştir.

Recepoğlu ve Recepoğlu (2020) Kastamonu Üniversitesi'ndeki 521 öğretmen adayıyla, mesleklerine yönelik motivasyonları ve öz yeterlilik algıları ilişkisini incelemişlerdir. Çalışma sonucunda, öğretmen adaylarının öz yeterlilik algıları ile mesleklerine yönelik motivasyonları arasında orta düzeyde ve pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğu görülmüştür.

Çakmak vd. (2021) Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan iki devlet üniversitesindeki sosyal bilgiler öğretmenliği programına kayıtlı 245 öğrenciyle yaptıkları araştırmada, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkiyi ve bu değişkenlerin sınıf düzeyine göre farklılıklarını ele almıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlik mesleğini isteyerek seçen öğrencilerin mesleğe yönelik tutumları ve sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları, bu mesleği istemeyerek seçen öğrencilere göre anlamlı şekilde daha olumlu bulunmuştur. Bununla birlikte, sınıf düzeyinde anlamlı bir fark gözlenmemiştir. Ayrıca, mesleğe yönelik tutumlarla sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasında pozitif ve orta düzeyde bir ilişki olduğu ortaya konulmuştur.

Kurt (2021) Akdeniz Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı mezunu öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öz yeterlilik algılarını incelemek amacıyla 33 öğretmenle bir çalışma gerçekleştirmiştir. Araştırma bulguları, mezunların mesleklerine ilişkin tutum düzeylerinin ve öz yeterlilik algılarının yüksek olduğunu ortaya koymuştur.

Yukarıda verilen çalışmalar öğretmenlik mesleğine yönelik algılar ve sınıf yönetimi becerileri, alanyazında genellikle tek tek veya bu iki kavram arasındaki ilişki bağlamında derinlemesine incelenmiş ve bu çalışmalar akademik alanyazına önemli katkılar sağlamıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik algılar ve sınıf yönetimi becerileri ile ilgili yapılan mevcut çalışmalara bakıldığında sadece öğretmen adayları (Arastaman, 2013; Çakmak vd., 2021; Çapri & Çelikkaleli, 2008; Demirtaş vd., 2011; Fives & Buehl, 2010; Receptoğlu & Receptoğlu, 2020; Woolfolk-Hoy & Spero, 2005), formasyon öğrencileri ile (Kahraman & Çelik, 2019; Tuncer & Dikmen, 2018) veya öğretmenlerle (İpek, 2015; Klassen & Chiu, 2010; Kurt, 2021; Semerci, 2015; Şahin, 2019) çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Ancak alanyazında, okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleği seçme motivasyonları arasındaki ilişkiyi odak alan herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu bağlamda, mevcut araştırma, alanyazındaki bu eksikliği gidermeyi hedefleyen ve bu yönüyle özgün bir katkı sağlayan bir çalışma niteliği taşımaktadır. Araştırma, farklı değişkenler açısından bu iki önemli değişken arasındaki ilişkiyi inceleyerek, hem öğretmen yetiştirme programlarının geliştirilmesine hem de sınıf yönetimi ve meslek seçimi motivasyonu konularına ışık tutmayı amaçlamaktadır.

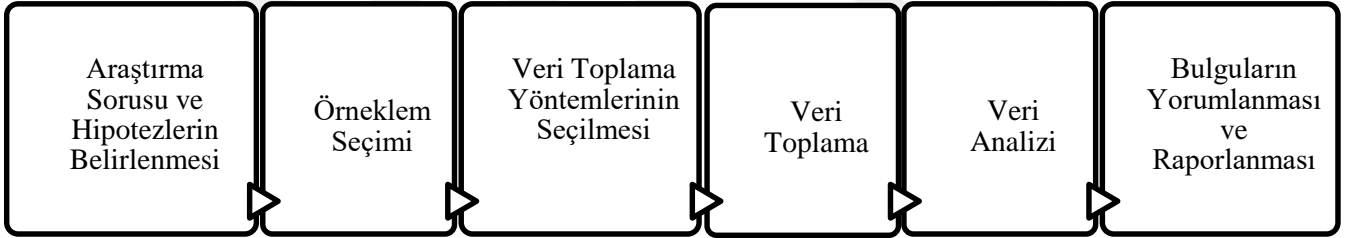
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Araştırma Modeli

Araştırmada öğretmen adaylarının meslek seçimi motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilikleri arasında ki ilişki inceleneceği için bu amaca uygun ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Tarama araştırması bireyin tutum, inanç, düşüncelerini ölçmek için kullanılan ve genellikle örneklemden yola çıkarak hedef evrene genellemeler yapılabilen bir modeldir (Aypay, 2015). İki veya daha fazla değişkenin birlikte değişip değişmediğini ve bu değişim varsa ilişkinin derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modeli ilişkisel tarama modelidir (Karasar, 2011). Var olan durumu hiçbir müdahale olmaksızın ortaya koymaktadır. İlişkisel tarama modelinin kullanılmasının en önemli nedeni araştırmada örnekleme müdahale edilmeden yapılacak olması ve var olan durumu örneklemden yola çıkarak tüm evrene genelleme yapılarak açıklanma imkanının olmasıdır.

Şekil 1. İlişkisel Tarama Modeli Süreç Adımları

Çalışmada ilişkisel tarama modeli Şekil 1’de verilen adımlar takip edilerek uygulanmıştır. Birinci adımda araştırma soruları ve hipotezler net bir şekilde tanımlanmıştır. Daha sonra araştırmaya uygun bir şekilde gönüllü örnekleme yapılmış ve izin veren üniversitelerden anket yöntemi ile veriler toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi için istatistik paket program kullanılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın örneklemini, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği programlarında öğrenim gören ve gönüllü örnekleme yöntemiyle katılan son sınıf öğretmen adayları oluşturmuştur. Gönüllü örnekleme, bir araştırmada katılımcıların tamamen kendi istekleriyle araştırmaya katılmayı tercih ettikleri bir örnekleme yöntemidir. Bu yöntemde, araştırmacı hedef kitlesine bir duyuru yapar ve katılım çağrısına yanıt veren bireyler

araştırmaya dahil edilir. Gönüllü örnekleme, özellikle online anketler gibi geniş bir kitleye ulaşmayı hedefleyen araştırmalarda yaygın olarak kullanılır (Büyüköztürk, 2020; Creswell, 2014). Türkiyede bulunan üniversitelere bakıldığında 89 üniversitede sınıf öğretmenliği programı, 99 üniversitede okul öncesi öğretmenliği programı bulunmaktadır. Sınıf öğretmenliği ve okul öncesi öğretmenliği programı ortak bulunan 69 üniversiteye izin talebi gönderilmiş, izin veren 42 üniversiteden veriler toplanmıştır. Çalışmaya gönüllü 457 öğretmen adayı katılmıştır.

Tablo 1. Örnekleme Ait Demografik Özellikler

		f	%
Cinsiyet	Erkek	95	20.8
	Kadın	362	79.2
	Toplam	457	100
Eğitim Gördükleri Program	Okul Öncesi Öğretmenliği	323	70.7
	Sınıf Öğretmenliği	134	29.3
	Toplam	457	100
Mezun Olunan Lise Türü	Fen Lisesi	11	2.4
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	3.7
	Anadolu Lisesi	297	65.0
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	6.8
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	10.9
	Açıköğretim Lisesi	16	3.5
	İmam Hatip Lisesi	24	5.3
	Diğer	11	2.4
	Toplam	457	100

Tablo 1’de görüldüğü üzere; araştırmaya katılanların %20.8’i erkek (95), %79.2’si (362) kadın öğretmen adaylarından oluşmaktadır. Eğitim görülen program açısından bakıldığında %70.7’si (323) Okul Öncesi Öğretmenliği Programında, %29.3’ü (134) Sınıf Öğretmenliği Programında yer almaktadırlar. Çalışmaya katılanlar mezun oldukları lise türlerini; %2.4’ü (11) Fen Lisesi, %3.7’si (17) Anadolu Öğretmen Lisesi, %65’i (297) Anadolu Lisesi, %6.8’i (31) Sosyal Bilimler Lisesi, %10.9’u (50) Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi, %3.5’i (16) Açıköğretim Lisesi, %5.3’ü (24) İmam Hatim Lisesi ve %2.4’ü (11) diğer lise türü olarak belirtmişlerdir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada verilerin toplanması amacıyla, “Kişisel Bilgi Formu”, “Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği” (MASMÖ) ve “Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği” (SYÖİÖ) kullanılmıştır. Bu ölçme araçları ile ilgili bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Kişisel Bilgi Formu

Bu form, araştırmaya katılacak olan öğretmen adaylarının cinsiyet, okudukları bölüm ve mezun oldukları lise türü hakkında bilgi edinmek için araştırmacı tarafından oluşturularak uygulanmıştır.

Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği

Araştırmada kullanılan Mayr (1998) tarafından geliştirilen, Atav ve Altunoğlu (2013)'nin Türkçe'ye uyarladığı ölçek 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçek; içsel alan seçimi, dışsal alan seçimi, içsel meslek seçimi ve dışsal meslek seçimi olmak üzere 4 boyuttan oluşmaktadır. Bu boyutlara ilişkin bilgiler Tablo 1 'de verilmiştir.

Tablo 2. *Meslek Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Cronbach's Alfa Katsayıları*

Boyutlar	Madde Sayısı	Cronbach's Alfa Katsayısı
İçsel Alan Seçim	3 Madde	.81
Dışsal Alan Seçim	6 Madde	.73
İçsel Meslek Seçim	8 Madde	.66
Dışsal Meslek Seçim	4 Madde	.67

Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı çalışmada ölçme aracının güvenilirliğini değerlendirmek için kullanılır ve .7 üzeri olduğunda aracın güvenilir olduğunu gösterir. Tabloyu incelediğimizde 'Meslek Ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği' için Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayılarının .7'nin üzerinde olduğu görülmüştür (Başer, 2021). Bu araştırmada da ölçme araçlarının güvenilirliklerini test etmek için Cronbach's Alpha değerlerine bakılmıştır. Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyonu Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı .926 olarak elde edilmiştir. Bu değer veri toplama aracının güvenilir olduğunu göstermektedir. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında içsel alan seçim maddeleri (1-2-3), dışsal alan seçim maddeleri (4-5-6-7-8-9), içsel meslek seçim maddeleri (10-11-12-13-14-19-20-21) ve dışsal meslek seçim maddelerinden (15-16-17-18) oluşmaktadır.

Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği

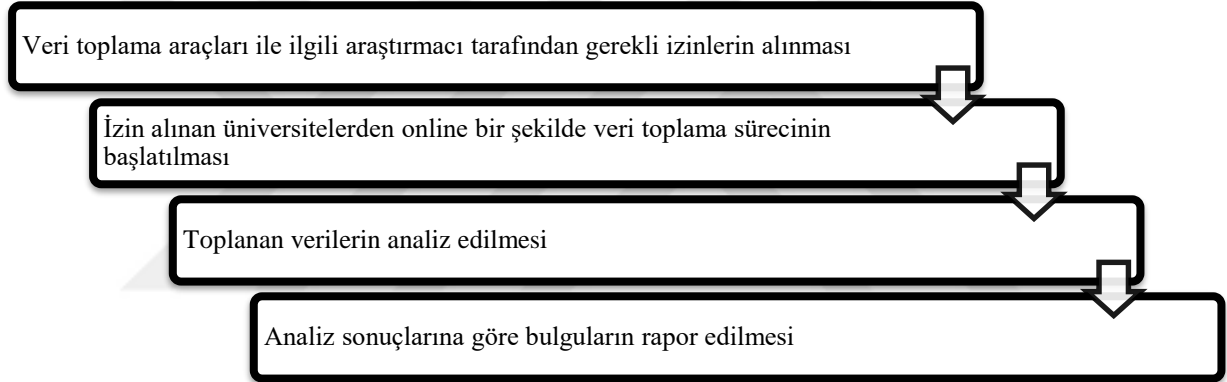
Araştırmada, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarını ölçmeye yönelik olarak Çetin (2013) tarafından geliştirilen Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği (SYÖİÖ) kullanılmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde yapı geçerliği için açıklayıcı faktör analizi (AFA), sonrasında ise elde edilen faktörlerin ölçeğin tasarlanan yapısını ne kadar iyi temsil ettiğini değerlendirmek amacıyla doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gerçekleştirilmiştir (Çetin, 2013). Beşli Likert tipi olan ölçek, 15 madde içermekte ve "Sınıf Yönetimi Yeterlilik İnancı" ile "Sonuç Beklentisi" adında iki farklı alt boyut barındırmaktadır. Ölçeğin alt boyutlarına bakıldığında sınıf yönetimi yeterlilik inancı (1-2-3-4-5-6-7-8) ve sonuç beklentisi (9-10-11-12-13-14-15) maddelerinden oluşmaktadır. "Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği" için Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı .689 olarak hesaplanmış ve ölçeğin yüksek düzeyde güvenilir olduğu yapılan değerlendirmeler sonucunda ulaşılmıştır (Erkan, 2020). Bu

araştırmada da Cronbach's Alpha değerlerine bakılmıştır. Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnancı Ölçeği için Cronbach's Alfa güvenilirlik katsayısı .785 olarak elde edilmiştir. Bu değer veri toplama aracının güvenilir olduğunu göstermektedir.

Süreç

Araştırmada kullanılacak ölçekler için öncelikle ölçeklerin geliştiricilerinden gerekli izinler alınmış ve ardından etik kurul onayı sağlanmıştır. Daha sonra, 2024-2025 eğitim-öğretim yılında hem okul öncesi öğretmenliği hem de sınıf öğretmenliği programlarını içeren 69 üniversite tespit edilmiştir. Bu üniversitelerden veri toplama uygulaması için izin talep edilmiş, 42 üniversiteden onay alınmıştır. İzin alınan üniversitelerde eğitim gören gönüllü okul öncesi ve sınıf öğretmenliği son sınıf öğretmen adaylarından çevrimiçi formlar aracılığıyla veriler toplanmıştır. Araştırmaya toplamda 458 öğretmen adayı katılmıştır.

şekil 2. Araştırma Sürecinin Akışı

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen verilerin analizi SPSS istatistik paket programı kullanılarak gerçeleştirilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğunu test etmek amacıyla SPSS programında Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testleri uygulanmaktadır (Kilmen, 2015). Grup büyüklüğü 50'den küçükse Shapiro-Wilk, 50'den büyükse Kolmogorov-Smirnov testi normalliği değerlendirmek için kullanılır (Büyüköztürk vd., 2016). Çalışmada, grup büyüklüğünün 50'nin üzerinde olması nedeniyle, ölçeklerden elde edilen puanların normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov Testi uygulanmış ve sonuçları Tablo 3'te sunulmuştur. Ayrıca verilerin basıklık ve çarpıklık değerleri de incelenerek Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 3. Sınıf Yönetimi Öz yeterlilik İnançları Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleği Seçme Motivasyonu Ölçeği Normal Dağılımına İlişkin İstatistik Sonuçları

Değerler		Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği Puanları	Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyonu Ölçeği Puanları
N		457	457
Değerler	\bar{X}	49.982	82.868
	SS	8.476	13.851
Kolmogorov-Smirnov Z		0.106	0.109
P		0.000*	0.000*

*p<0.01

Tablo 3’de görüldüğü gibi Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği puanlarının dağılımının normalliğini denetlemek amacıyla yapılan Kolmogorov-Smirnov testi sonucunda dağılımın normal dağılıma uygun olmadığı tespit edilmiştir ($Z=0.106$; $p<0.05$). Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyonu Ölçeği puanlarının da normal dağılıma uygun olmadığı tespit edilmiştir ($Z=0.109$; $p<0.05$). Bu test sonucu ile birlikte ele alınan değişkenlerin ölçek toplam puanları üzerinden çarpıklık ve basıklık değerlerine bakılmış ve sonuçlar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4. Elde Edilen Puanların Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

		Çarpıklık	Basıklık	Ort.	Medyan	
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları	Cinsiyet	Erkek	0.324	0.981	52.273	51
		Kadın	0.262	1.638	49.381	48.5
	Bölüm	Okul Öncesi	0.247	1.251	49.823	49
		Sınıf Öğretmenliği	0.807	1.412	50.365	49
	Lise	Fen Lisesi	0.766	-0.609	54.909	49
		Anadolu Öğretmen Lisesi	-0.919	1.921	50.470	52
		Anadolu Lisesi	0.360	2.356	49.619	49
		Sosyal Bilimler Lisesi	0.753	1.160	50.322	50
		Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	0.569	0.494	51.380	50
		Açıköğretim Lisesi	1.657	2.443	50.687	48.5
		İmam Hatip Lisesi	-0.858	0.177	48.750	49.5
	Diğer	-0.496	-1.048	48.454	49	
	Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyonu	Cinsiyet	Erkek	-1.302	1.413	82
Kadın			-0.855	1.112	81.489	84
Bölüm		Okul Öncesi	-0.956	1.534	81.049	84
		Sınıf	-1.240	1.189	82.910	84.5
Lise		Fen Lisesi	-0.115	-1.247	78.818	84
		Anadolu Öğretmen Lisesi	0.349	-1.042	84.529	82
		Anadolu Lisesi	-1.096	1.900	81.602	84
		Sosyal Bilimler Lisesi	-0.509	0.675	82.258	84
		Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	-0.065	-0.774	83.600	84.5
		Açıköğretim Lisesi	-1.654	2.294	76.000	83.5
		İmam Hatip Lisesi	-0.291	-0.868	78.625	78.5
Diğer		-0.862	0.035	83.272	86	

Tablo 4 incelendiğinde, her iki ölçek için de verilerin cinsiyet ve bölüm değişkenleri açısından çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 aralığında olduğu görülmektedir. Bu aralık, parametrik istatistik testlerin uygulanabilirliği açısından uygun olarak değerlendirilmektedir. Bazı araştırmacılar, çarpıklık ve basıklık değerlerinin ± 2 sınırları içinde olmasının, veri setinin parametrik test tekniklerine uygun olduğunu belirtmektedir (Curran, West & Finch, 1996; West, Finch, Curran & Hoyle, 1995). Bu doğrultuda, analizlerin parametrik yöntemler kullanılarak yürütülmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır. Ancak, Tablo 4 incelendiğinde, lise türü değişkeninin basıklık değerlerinin ± 2 sınırlarını aştığı görülmektedir. Bu nedenle, lise türü değişkenine yönelik karşılaştırmalarda parametrik olmayan istatistik testler tercih edilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular

Aşağıda araştırma sorularına yönelik bulgular yer almaktadır. Bulgular, araştırma sorularına uygun şekilde tablolar halinde sunularak açıklanmıştır.

Soru 1: Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları, cinsiyete göre farklılık göstermekte midir?

Cinsiyet değişkeni açısından durum incelenmeden önce ölçeklerin puan değerlerine yönelik betimsel değerlere bakılmıştır. Okul öncesi öğretmen adayları ve sınıf öğretmeni adaylarının sınıf yönetimi öz- yeterlilik inançlarına ve öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonlarına ilişkin betimsel istatistikler Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. *Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarına Yönelik Yüzde, Frekans ve Aritmetik Ortalama Puanları*

	f	%	SS	\bar{X}
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç	457	100	8.476	49.982
Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyonu	457	100	13.851	81.595

Araştırmada veri toplamak için kullanılan Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği 5’li puanlandırma şeklinde puanlandırılmaktadır (Kesinlikle katılıyorum = 5, Büyük ölçüde katılıyorum = 4, Kısmen katılıyorum = 3, Katılmıyorum = 2, Hiç katılmıyorum = 1). 15 maddelik ölçekte skorlanan en yüksek puan 75, en düşük ise 15 puandır. Tablo 4’e göre ölçekten alınan puan ortalaması \bar{X} =49.982 dir. Bu ortalama alınabilecek en yüksek puanın %66.642’sine denk gelmektedir. Derecelendirme aralıkları şu şekilde belirlenmiştir: 'Tamamen katılıyorum' 5, 'Büyük ölçüde katılıyorum' 4, 'Kısmen katılıyorum' 3, 'Katılmıyorum' 2 ve 'Hiç katılmıyorum' 1 olarak değerlendirilmiştir. Madde derecelendirme aralıkları ise 1.00-1.79 arası “çok düşük”, 1.80-2.59 arası “düşük”, 2.60-3.39 arası “orta”, 3.40-4.19 arası “yüksek” ve 4.20-5.00 arası “çok yüksek” olarak tanımlanmıştır (Erkan, 2020; Yüksel vd., 2017). Maddelerin puan ortalamaları 2.249 ile 4.319 arasında değişmektedir.

Araştırmada veri toplamak için kullanılan Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği 5’li puanlandırma şeklinde puanlandırılmaktadır (*çok önemli=5, önemli=4, orta düzeyde önemli=3, önemli değil=2, hiç önemli değil=1*). Toplam 21 maddeden oluşan bu ölçekte puanlar, en az 21 ve en fazla 105 puan aralığındadır. Tablo 4’e göre ölçekten alınan puan ortalaması \bar{X} =81.595 dir. Bu ortalama alınabilecek en yüksek puanın %77.709’una denk gelmektedir. Maddelerin puan ortalamaları 2.958 ile 4.330 arasında değişmektedir.

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik öz yeterlilik inançlarının ve öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonunun cinsiyet açısından karşılaştırılmasıyla ilişkili bulgulara Tablo 6'da yer verilmiştir.

Tablo 6. *Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarının Cinsiyete Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Bağımsız Grup t Testi Sonuçları*

	Cinsiyet	Betimsel Değerler				t Testi		
		N	\bar{X}	ss	sh	t	sd	p
Sınıf Yönetimi Yeterlilik İnancı Puanı	Erkek	95	26.673	5.610	0.575	2.283	455	0.023*
	Kadın	362	25.384	4.699	0.246			
	Toplam	457						
Sonuç Beklentisi Puanı	Erkek	95	25.600	5.083	0.521	3.060	455	0.002*
	Kadın	362	23.997	4.392	0.230			
	Toplam	457						
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Toplam Puanı	Erkek	95	52.273	9.809	1.006	2.986	455	0.003*
	Kadın	362	49.381	7.997	0.420			
	Toplam	457						
İçsel Alan Seçim Nedenleri Puanı	Erkek	95	11.978	2.820	0.289	-1.591	455	0.112
	Kadın	362	12.384	2.019	0.106			
	Toplam	457						
Dışsal Alan Seçim Nedenleri Puanı	Erkek	95	21.294	5.183	0.531	3.037	455	0.003*
	Kadın	362	19.723	4.286	0.225			
	Toplam	457						
İçsel Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Erkek	95	32.600	7.405	0.759	-1.203	455	0.230
	Kadın	362	33.464	5.887	0.309			
	Toplam	457						
Dışsal Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Erkek	95	16.126	4.069	0.417	0.493	455	0.622
	Kadın	362	15.917	3.574	0.187			
	Toplam	457						
Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Toplam Puanı	Erkek	95	82.000	17.115	1.756	0.320	455	0.749
	Kadın	362	81.489	12.885	0.677			
	Toplam	457						

*p<0.05

Tablo 6 incelendiğinde, erkek ve kadın öğretmen adayları Sınıf Yönetimi Öz yeterlilik İnancı puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkeklerin 26.673, kadınların 25.384 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Bağımsız Gruplar t Testi sonucuna göre $[t(455)=2.283; p<0.05]$ gruplar arasında istatistiksel açıdan erkek öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark vardır. Sonuç Beklentisi puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkeklerin 25.600, kadınların 23.997 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. t Testi sonucunda $[t(455)=3.060; p<0.05]$ gruplar arasında istatistiksel açıdan erkeklerin lehine anlamlı bir fark vardır. Ölçeğin tamamından elde edilen puanların karşılaştırması yapıldığında erkek öğretmen adaylarının 52.273, kadın öğretmen adaylarının 49.381 ortalamaya sahip oldukları ve t Testi sonucuna göre $[t(455)=2.986; p<0.05]$ gruplar arasında istatistiksel açıdan

erkeklerin lehine anlamlı fark vardır. Buna göre, ölçek alt boyutları ve tamamında erkeklerin lehine bir farklılık olduğu anlamına gelmektedir. Erkeklerin sınıf yönetimi öz yeterlilik inancı, sonuç beklentisi ve toplam puan açısından kadın adaylara göre daha yüksek puan elde ettikleri görülmektedir.

Tablo 6’da görüldüğü üzere, erkek ve kadın öğretmen adayları İçsel Alan Seçim Nedenleri puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkek öğretmen adaylarının 11.978, kadın öğretmen adaylarının 12.384 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Bağımsız Gruplar t Testine göre [$t(455)=-1.591; p>0.05$] gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dışsal Alan Seçim Nedenleri puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkek öğretmen adayları 21.294 ortalamaya, kadın öğretmen adayları 19.723 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. Bağımsız Gruplar t Testine bakıldığında [$t(455)=3.037; p<0.05$] gruplar arasında istatistiksel olarak erkeklerin lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. İçsel Meslek Seçim Nedenleri puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkeklerin 32.600 ortalamaya, kadınların 33.464 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. t Testi sonucuna göre [$t(455)=-1.203; p>0.05$] gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Dışsal Meslek Seçim Nedenleri puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkeklerin 16.126 ortalamaya, kadınların 15.917 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. t Testi sonucuna göre [$t(455)=0.493; p>0.05$] gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır. Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Toplam puanları bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda erkeklerin 82, kadınların 81.489 ortalamaya sahip oldukları görülmektedir. t Testi sonucuna göre [$t(455)=0.320; p>0.05$] gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Soru 2: Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları, öğrenim gördükleri programa göre farklılık göstermekte midir?

Aday öğretmenlerin sınıf yönetimine yönelik öz yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonlarının okudukları programa göre karşılaştırılmasıyla ilgili bulgular Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo 7. *Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ve Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon Ölçeği Puanlarının Okunan Programa Göre Farklılık Gösterip Göstermediğine İlişkin Yapılan Bağımsız Grup t Testi Sonuçları*

	Program	Betimsel Değerler				t Testi		
		N	\bar{X}	ss	sh	t	sd	p
Sınıf Yönetimi Yeterlilik İnanç Puanı	Okul Öncesi	323	25,684	5,153	0,286	0.216	455	0.829
	Sınıf Öğretmenliği	134	25,574	4,337	0,374			
	Toplam	457						
Sonuç Beklentisi Puanı	Okul Öncesi	323	24,139	4,713	0,262	-1.385	455	0.167
	Sınıf Öğretmenliği	134	24,791	4,242	0,366			
	Toplam	457						
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Toplam Puanı	Okul Öncesi	323	49,823	8,813	0,490	-0.622	455	0.534
	Sınıf Öğretmenliği	134	50,365	7,621	0,658			
	Toplam	457						
İçsel Alan Seçim Nedenleri Puanı	Okul Öncesi	323	12,247	2,250	0,125	-0.781	455	0.435
	Sınıf Öğretmenliği	134	12,425	2,121	0,183			
	Toplam	457						
Dışsal Alan Seçim Nedenleri Puanı	Okul Öncesi	323	19,928	4,584	0,255	-0.891	455	0.374
	Sınıf Öğretmenliği	134	20,343	4,389	0,379			
	Toplam	457						
İçsel Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Okul Öncesi	323	32,975	6,315	0,351	-1.649	455	0.100
	Sınıf Öğretmenliği	134	34,029	5,992	0,517			
	Toplam	457						
Dışsal Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Okul Öncesi	323	15,897	3,625	0,201	-0.566	455	0.572
	Sınıf Öğretmenliği	134	16,111	3,814	0,329			
	Toplam	457						
Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Toplam Puanı	Okul Öncesi	323	81,049	13,997	0,778	-1.308	455	0.191
	Sınıf Öğretmenliği	134	82,910	13,455	1,162			
	Toplam	457						

$p>0.05$

Tablo 7’de, Okul Öncesi Öğretmenliği Programı ve Sınıf Öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç puanları [$t(455)=0.216$; $p>0.05$], Sonuç Beklentisi puanları [$t(455)=-1.385$; $p>0.05$] ve ölçeğin tamamından elde edilen puanlar [$t(455)=-0.622$; $p>0.05$] bakımından yapılan karşılaştırmada gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna göre, ölçeğin alt boyutları ve tamamında Okul Öncesi Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliğinde öğrenim gören öğretmen adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç puan ortalaması bakımından benzerlik göstermektedir.

Tablo 7 incelendiğinde, Sınıf Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliğinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları İçsel Alan Seçim Nedenleri puanları [$t(455)=-0.781$; $p>0.05$], Dışsal Alan Seçim Nedenleri puanları [$t(455)=-0.891$; $p>0.05$], İçsel Meslek Seçim Nedenleri puanları [$t(455)=-1.649$; $p>0.05$], Dışsal Meslek Seçim Nedenleri puanları [$t(455)=-0.566$; $p>0.05$] ve Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği toplam puanları

[$t(455)=-1.308$; $p>0.05$], bakımından yapılan karşılaştırma sonucunda gruplar arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmamıştır. Buna göre ölçeğin alt boyutları ve genelinde Okul Öncesi Öğretmenliği ile Sınıf Öğretmenliğinde eğitim alan öğretmen adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Seçme Motivasyon puan ortalaması arasında benzerlikler bulunmaktadır.

Soru 3: Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları, mezun olunan lise türü değişkenine göre farklılık göstermekte midir?

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimine dair öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini tercih etme motivasyonlarının, mezun olunan lise türüne göre karşılaştırılmasına yönelik bulgular Tablo 8’de verilmiştir.

Tablo 8. *Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Puanları ve Öğretmenlik Mesleğini Motivasyonu Puanlarının Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Farklılık Gösterip Göstermediğini Belirlemek Amacıyla Uygulanan Kruskal Wallis-H Testi Sonuçları*

	Lise Türü	N	SO	X ²	sd	p
Sınıf Yönetimi Yeterlilik İnanç Puanı	Fen Lisesi	11	261.14	4.178	7	0.759
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	245.76			
	Anadolu Lisesi	297	224.42			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	234.23			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	253.55			
	Açıköğretim Lisesi	16	223.94			
	İmam Hatip Lisesi	24	222.94			
	Diğer	11	188.77			
	Toplam	457				
Sonuç Beklentisi Puanı	Fen Lisesi	11	291.00	5.695	7	0.576
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	265.62			
	Anadolu Lisesi	297	222.09			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	238.47			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	245.42			
	Açıköğretim Lisesi	16	217.38			
	İmam Hatip Lisesi	24	225.08			
	Diğer	11	221.14			
	Toplam	457				
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Toplam Puanı	Fen Lisesi	11	278.73	4.485	7	0.723
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	260.56			
	Anadolu Lisesi	297	223.15			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	235.66			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	247.23			
	Açıköğretim Lisesi	16	218.88			
	İmam Hatip Lisesi	24	224.79			
	Diğer	11	210.68			
	Toplam	457				
İçsel Alan Seçim Nedenleri Puanı	Fen Lisesi	11	221.91	4.564	7	0.713
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	211.32			
	Anadolu Lisesi	297	229.77			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	248.68			

Tablo 8. (Devamı)

	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	230.67			
	Açıköğretim Lisesi	16	210.94			
	İmam Hatip Lisesi	24	195.63			
	Diğer	11	278.55			
	Toplam	457				
Dışsal Alan Seçim Nedenleri Puanı	Fen Lisesi	11	193.18			
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	267.41			
	Anadolu Lisesi	297	229.37			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	231.85	5.685	7	0.577
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	244.91			
	Açıköğretim Lisesi	16	180.47			
	İmam Hatip Lisesi	24	209.85			
	Diğer	11	227.59			
	Toplam	457				
İçsel Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Fen Lisesi	11	229.32			
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	243.53			
	Anadolu Lisesi	297	230.37			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	217.26			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	233.52	1.328	7	0.988
	Açıköğretim Lisesi	16	227.16			
	İmam Hatip Lisesi	24	205.65			
	Diğer	11	235.36			
	Toplam	457				
Dışsal Meslek Seçim Nedenleri Puanı	Fen Lisesi	11	206.41			
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	252.76			
	Anadolu Lisesi	297	228.18			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	231.16			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	245.91	4.551	7	0.715
	Açıköğretim Lisesi	16	196.88			
	İmam Hatip Lisesi	24	200.75			
	Diğer	11	262.45			
	Toplam	457				
Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Toplam Puanı	Fen Lisesi	11	201.59			
	Anadolu Öğretmen Lisesi	17	241.29			
	Anadolu Lisesi	297	230.60			
	Sosyal Bilimler Lisesi	31	222.94			
	Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi	50	240.86	3.085	7	0.877
	Açıköğretim Lisesi	16	205.78			
	İmam Hatip Lisesi	24	200.77			
	Diğer	11	252.82			
	Toplam	457				

$p > 0.05$

Tablo 8'de sunulan verilere göre, Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği puanlarının mezun olunan lise türüne bağlı olarak anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini analiz etmek amacıyla Kruskal-Wallis H testi uygulanmıştır. Yapılan analiz sonucu, grupların sıralama ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p > 0.05$). Bu sonuca göre; Sınıf Yönetimi Yeterlilik İncancı ($X^2 = 4.178$), Sonuç Beklentisi ($X^2 = 5.695$) ve ölçeğin

tamamından ($X^2 = 54.485$) elde edilen puanların karşılaştırmasında sıra ortalamalarının benzer olduğu görülmektedir.

Tablo 8 incelendiğinde, Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçek puanlarının mezun oldukları liseye bağlı olarak farklılığın olup olmadığını değerlendirmek için Kruskal-Wallis H testi yapılmıştır. Test sonuçları incelendiğinde, grupların sıralama ortalamaları arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0.05$). Bu sonuca göre İçsel Alan Seçim Nedenleri ($X^2 = 4.564$), Dışsal Alan Seçim Nedenleri ($X^2 = 5.685$), İçsel Meslek Seçim Nedenleri ($X^2 = 1.328$), Dışsal Meslek Seçim Nedenleri ($X^2 = 4.551$) ve ölçeğin tamamından ($X^2 = 3.085$) elde edilen puanların karşılaştırmasında sıra ortalamalarının benzer olduğu görülmektedir.

Soru 4: Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları arasında bir ilişki var mıdır?

Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleği seçme motivasyonları arasındaki ilişkinin karşılaştırılmasına ilişkin bulgular Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. *Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Puanları ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Puanları Arasındaki İlişkileri Belirlemek İçin Gerçekleştirilen Spearman Korelasyon Analizi Sonuçları*

Değişkenler	N	r	p
Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği Puanı-Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği Puanı	457	0.097	0.039*

* $p < 0.05$

Tablo 9 incelendiğinde, Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği puanları ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği puanları arasındaki ilişkiyi analiz etmek için uygulanan Spearman korelasyon testi sonucunda, değişkenler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki görülmektedir ($r = 0.097$; $p < 0.05$). Yani Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği puanları ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği puanları arasında pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmanın amacı, aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ve sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkinin belirlenmesidir. Çalışma, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile motivasyonun alt boyutları (içsel meslek ve dışsal meslek içsel alan, dışsal alan,) arasındaki ilişki düzeyini belirlemeyi ve bu ilişkiler doğrultusunda bir sonuca ulaşmayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, elde edilme sırasına göre düzenlenmiş ve alanyazınla karşılaştırılarak tartışılmıştır.

Katılımcıların Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeğinden aldıkları puanlar, 15 ile 75 arasında değişmekte olup, ortalama puan 49.982 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, ölçeğin toplam puan aralığında yaklaşık %66.6'ya karşılık gelmekte ve katılımcıların öz yeterlilik algılarının orta-üst düzeyde olduğunu göstermektedir. Ayrıca madde ortalaması 2.249 ile 4.319 aralığında belirlenmiş ve "orta" düzeyde bir yeterlilik algısına işaret etmiştir (Yüksel vd., 2017). Sonuç olarak katılımcıların genel olarak, sınıf yönetimi öz yeterliliklerine yönelik olumlu bir algıya sahip oldukları görülmüştür. Alanyazında araştırma sonucunu destekleyen çalışmalardan Yeşilyurt (2013), öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik algılarını yeterli bulmuş ve istenmeyen durumlarla baş etme, kuralları düzenleme ile farklılıklara uygun sınıf yönetimi oluşturma konularında kendilerini yetkin gördüklerini belirtmiştir. Benzer şekilde, Erkan (2020) sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarını yüksek seviyede olduğunu bulmuştur.

Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği sonuçlarına göre, katılımcıların motivasyon düzeyleri 21 ile 105 arasında değişmekte olup, ortalama puan 81.595 olarak hesaplanmıştır. Bu değer, ölçeğin en yüksek puanı olan 105'in %77.7'sine karşılık gelmekte ve katılımcıların genel olarak yüksek bir motivasyon düzeyine sahip olduklarını göstermektedir. Bu durum, bireylerin meslek seçim süreçlerinde kararlı bir şekilde hareket ettiklerini ve bu seçimde etkili olan motivasyonel faktörlerin, bireylerin tercihlerini belirlemede bir rol oynadığı söylenebilir. Araştırmanın bu bulgusu, Aydın vd. 2021, Bulut 2009, Doğrul ve Kılıç 2020, Recepoğlu ve Recepoğlu 2020'in yapmış olduğu araştırma bulgularını desteklemektedir. Doğrul ve Kılıç (2020) okul öncesi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının yüksek olduğunu ve bu durumun, adayların mesleğe karşı olumlu duygu ve düşüncelere sahip olduğunu gösterdiğini belirtmiştir. Benzer olarak Recepoğlu ve Recepoğlu (2020) öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyona ilişkin öğretmen adaylarının algılarının yüksek seviyede olduğunu ve genel olarak "katılıyorum" seviyesinde bir görüşe sahip olduklarını tespit etmiştir.

Araştırmada, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Sonuçlar, erkek öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterlilik inancı, sonuç beklentisi ve toplam öz yeterlilik puanlarının, kadın öğretmen adaylarına kıyasla daha yüksek olduğunu göstermektedir. Alanyazına bakıldığı zaman erkek öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarının daha yüksek olduğu çalışma ile paralel sonuçlar elde eden farklı çalışmalar bulunmaktadır. Yeşilyurt (2013), Demirtaş vd. (2011), İpek (2015) ve Erkan (2020) yaptıkları çalışmalarda erkek öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançları kadın öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarına kıyasla daha yüksek bulmuşlardır. Ancak öz yeterlilik inançlarının cinsiyete göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşan çalışmalarda bulunmaktadır. Ekici (2008), Yenice (2012), Yılmaz-Öztürk ve Tekin-Bozkurt (2022) ile Şahin (2019) tarafından yapılan çalışmalarda, öğretmenlerin öz yeterlilik inançlarının cinsiyet değişkeni açısından göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Çakıcı (2023) ise yaptığı çalışmada sınıf yönetimi beceri (toplamda ve tüm alt boyutlarda) puanlarında kadın okul öncesi öğretmenlerinin lehine anlamlı fark bulmuştur. Yeşilyurt (2013) bu farklı sonuçların oluşmasında, ilgili araştırmalardaki katılımcıların bilişsel ve duyuşsal özelliklerinin farklılık göstermesi, sosyo-kültürel yapılarının çeşitlilik arz etmesi gibi faktörlerin etkili olmuş olabileceğini belirtmiştir.

Araştırmada, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile cinsiyet değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Alanyazına bakıldığı zaman benzer sonuçlar (Akyürek, 2020; Balcı, 2023; Bölükbaş, 2024; Bulut, 2009; Demirtaş vd., 2011; Çakmak & Kayabaşı, 2017; Çelikkaya, 2022; Kılıç & Bektaş 2008; Özgenel & Deniz, 2020; Şahin, 2019; Tuncer & Dikmen, 2018) elde eden çalışmalar mevcuttur. Bölükbaş (2024) beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleğine yönelik yaptığı çalışmada motivasyon ve cinsiyet arasında herhangi bir farklılık olmadığını tespit etmiştir. Ayrıca, alanyazında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların cinsiyete göre farklılaştığını gösteren ve araştırma sonucu ile örtüşmeyen çalışmalar da bulunmaktadır. İpek (2015) okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin mesleki tutumlarının sevgi, değer ve uyum boyutlarında kadın öğretmenler lehine istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir.

Ölçek alt boyutlarına bakıldığı zaman çalışmada dışsal alan seçim nedenleri açısından erkek öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark tespit edilmiştir. Bu durum, erkek öğretmen adaylarının alan seçimlerinde dışsal motivasyon faktörlerine, örneğin iş güvencesi veya ekonomik olanaklara daha fazla önem verdiğini gösterebilir. Erkek adayların ekonomik kaygılar veya iş güvencesine daha fazla önem vermesi, alanyazında sıklıkla vurgulanan bir

durumdur (Watt & Richardson, 2007). İçsel motivasyon faktörleri bakımından yapılan analizlerde, kadın ve erkek öğretmen adayları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Bu sonuç, her iki grubun da meslek seçiminde içsel faktörleri (örneğin, öğretme isteği, topluma katkı sağlama) önemli gördüğünü göstermektedir. Alanyazına bakıldığında zaman araştırma ile uyuşmayan çalışmalarda mevcuttur. Aydın vd. (2021) öğretmen adaylarının mesleklerini tercih etme nedenlerini cinsiyet açısından incelemiş ve dışsal nedenler bakımından anlamlı bir fark bulamazken; özgeci-içsel nedenler ile genel motivasyon düzeyinde kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre daha olumlu tercihlerde bulunduğunu belirlemişlerdir. Bilgiç (2024) yaptığı çalışmada içsel alan boyutunda kadınların lehine, dışsal alan boyutunda ise anlamlı fark bulmamıştır. Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutumlarının cinsiyet bakımından kız öğretmen adayları lehine olduğu çalışmalarda (Çapri & Çelikkaleli, 2008; Ekinci, 2017; İpek, 2015; Kurt, 2021; Özsoy, vd., 2010) mevcuttur.

Araştırmada, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile okuduğu bölüm değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği programlarındaki öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının benzer olduğu görülmüştür. Alanyazında, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının öğretmenlik programlarında kazandırılan teorik ve uygulamalı eğitimlerle şekillendiği vurgulanmıştır (Tschannen-Moran & Hoy, 2001). Eğitim programlarının içerik ve uygulamalarında benzer yaklaşımlar benimsenmesi, iki grup arasında fark olmamasının nedeni olabilir. Benzer şekilde Yüksel vd. (2017) öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançları ile bölümleri arasında anlamlı bir farklılığın olmadığını tespit etmişlerdir. Demirtaş vd. (2011) araştırmasında, resim-iş, müzik, sosyal bilgiler ve Türkçe öğretmenliği okuyan öğretmen adaylarının, ilköğretim matematik öğretmenliği, okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği programlarında okuyan adaya kıyasla daha yüksek düzeyde öz yeterlilik algısına sahip oldukları belirlenmiştir. İpek (2015) ise yaptığı çalışmada, okul öncesi öğretmenleri sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları bakımından sınıf öğretmenlerinden daha yüksek olduğu ve bu durumun, eğitimlerinin öğrencilerin gelişim alanlarına (bilişsel, dil, sosyal, duygusal, motor) odaklanmasından kaynaklanabileceğini belirtmiştir.

Araştırmada, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile okunan program arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Sınıf Öğretmenliği ve Okul Öncesi Öğretmenliği programlarında öğrenim gören öğretmen adaylarının Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği puanları açısından genel olarak benzerlikler göstermektedir. Her iki programdaki adayların içsel ve dışsal alan seçim nedenleri arasında anlamlı bir fark bulunmaması, öğretmen adaylarının meslek seçiminde benzer motivasyonlara sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum, öğretmen

adaylarının meslek seçiminde kişisel ilgi, öğretme isteği gibi içsel nedenlerin yanı sıra ekonomik kaygılar ve iş güvencesi gibi dışsal nedenlerin de eşit derecede etkili olduğunu düşündürmektedir. İçsel ve dışsal meslek seçim nedenleri açısından anlamlı fark bulunmaması, Okul öncesi ve sınıf öğretmenliği adaylarının mesleklerine yönelik motivasyonlarının benzer olduğunu göstermektedir. Her iki grup adayın da öğretmenlik mesleğine karşı duyduğu bağlılık ve mesleki motivasyonun, içsel nedenlerle şekillendiği söylenebilir. Bilgiç (2024) okul öncesi öğretmen adayları ve sınıf öğretmeni adayları arasında öğretmenlik mesleği seçme motivasyonlarında anlamlı farklılık görülmediğini tespit etmiştir. Benzer şekilde Çapri ve Çelikkaleli (2008) eğitim fakültesi ve teknik eğitim fakültesi öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik tutumlarının okudukları bölüme göre farklılaşmadığı sonucuna ulaşmış ve nedenini öğretmen adaylarının öğrenimine devam ettikleri programları onların alanlarıyla paralellik gösterdiği için şeklinde açıklamıştır. Öğretmen adaylarının okudukları bölümün, seçtikleri alanlarla doğrudan ilişki göstermesi, mesleklerine yönelik bilgi ve beceri kazanmaları açısından önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu durum, adayların meslek seçiminde belirledikleri hedeflere uygun bir eğitim süreci içinde olduklarını göstermektedir. Programların, adayların gelecekte çalışacakları alanlarla paralel bir yapı sunması, hem teorik hem de uygulamalı bilgilerin meslekle ilişkilendirilmesini kolaylaştırmaktadır. Bu bağlamda, öğretmen yetiştirme programlarının, adayların seçtikleri alana özgü bilgi ve becerileri kazandırmaya yönelik tasarlanması, mesleki başarılarını ve motivasyonlarını artırmada kritik bir rol oynadığı söylenebilir.

Araştırmadan farklı olarak okunulan programa göre öğretmenlik seçme motivasyonunun farklılaştığı sonucuna ulaşan çalışmalarda (Akyürek, 2020; Aydın vd., 2021; Balcı, 2023; Bozca, 2015; Bulut, 2009; Çakmak & Kayabaşı, 2017; Gökçe & Sezer, 2012; İpek, 2015; Özgenel & Deniz, 2020; Üstüner vd., 2019) mevcuttur. İpek (2015) çalışmasında, okul öncesi öğretmenlerinin mesleki tutumlarının sınıf öğretmenlerinden daha yüksek olduğu, bunun da okul öncesi eğitimin oyun temelli yapısından kaynaklanarak meslekten daha fazla zevk almalarına bağlanabileceği ifade edilmiştir. Akyürek (2020) ise, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum algılarında bölüm değişkenine bağlı olarak anlamlı bir fark tespit etmiş ve sınıf öğretmenliği programındaki öğretmen adaylarının tutum algılarının, okul öncesi öğretmenliği programındaki adaylardan daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu iki çalışma, meslek ve bölüm değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar üzerindeki etkisinin farklı yönlerini vurgulamaktadır.

Araştırmada, sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile mezun oldukları lise türü değişkeni arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Tüm alt boyutlar ve toplam puan açısından farklı lise türlerinden mezun olan öğretmen adaylarının sıra ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Bu sonuç, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik inançlarının mezun oldukları lise türünden bağımsız olduğunu göstermektedir. Benzer şekilde Ekici (2008), öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlilik algılarının mezun oldukları lise türüne göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın olmadığını tespit etmiştir. Çetin (2008) sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretimi öz yeterlilik ve fen öğretiminde sonuç beklentisi puanlarının, mezun oldukları lise türüne göre anlamlı bir fark göstermediğini belirlemiştir. Aynı şekilde Yenice (2012), Özdemir (2008) de yaptıkları çalışmalarda mezun olunan lise türü bakımından öğretmen adaylarının öğretmen öz yeterlilik algılarının değişmediği sonucuna ulaşmışlardır. Şenol ve Ergün (2014) okul öncesi öğretmen adayları mezun oldukları lise türü bakımından, öğretmen lisesi ve meslek lisesi mezunlarının lehine anlamlı bir farklılık bulunmuş ve bu durumun, meslek lisesi mezunlarının okul öncesi eğitimi alan dersleri ile uygulama yapmış olmaları, öğretmen lisesi mezunlarının ise öğretmenlik formasyon derslerini lise döneminde almış olmalarından kaynaklandığı düşünülmüştür. Ayrıca Semerci ve Balat (2018) çalışmasında, çocuk gelişimi önlisans mezunu ve kız meslek lisesi mezunu okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerilerinin lisans mezunu öğretmenlere kıyasla daha yüksek olarak belirlenmiştir. Bu durum, meslek lisesi mezunlarının lise döneminden itibaren alana yönelik uygulamalı eğitim almaları ve diğer mezun gruplarına göre daha uzun ve kapsamlı staj deneyimine sahip olmalarının, alanda karşılaşılabilecekleri zorluklarla başa çıkma konusunda kendilerine daha fazla güven duymalarını sağlamış olabileceği şeklinde açıklanmıştır.

Araştırmada, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı fark bulunmamıştır. Bu sonuç, adayların meslek seçimi sürecinde lise eğitiminden bağımsız olarak benzer motivasyonel eğilimler sergilediğini düşündürmektedir. Alanyazında, motivasyonun bireysel ilgi, hedefler ve sosyo-kültürel faktörlerden etkilenebileceği, ancak eğitim geçmişinin (örneğin lise türü) bu süreçte sınırlı bir etkisi olduğu ifade edilmiştir (Richardson & Watt, 2006). Özellikle, lise türleri arasında sıralama ortalamalarının benzer olması, öğretmen adaylarının içsel (örneğin öğretme isteği, topluma katkı sağlama) ve dışsal (örneğin iş güvencesi, ekonomik kazanç) motivasyon nedenlerinin tüm gruplarda benzer şekilde algılandığını göstermektedir. Benzer sonuçlar yapılan çeşitli araştırmalarda (Aydın vd., 2021; Çakmak & Kayabaşı, 2017; Doğrul & Kılıç, 2020; Ekici, 2008; Gökçe & Sezer, 2012; Vural & Altun, 2019) da ortaya konmuştur. Vural & Altun (2019) öğretmen adaylarının mezun oldukları lise türüne göre motivasyon puanlarının ölçeğin tüm alt boyutlarında anlamlı fark olmadığını tespit etmişlerdir.

Bu sonuçlardan farklı olarak Balcı (2023) mezun olunan lise türü faktörü açısından öğretmenliğe yönelik tutumlarda meslek lisesi ve düz lise mezunu öğretmen adaylarının, fen, Anadolu ve süper lise mezunlarına kıyasla daha olumlu tutum sergilediklerini tespit etmiştir. Bu durumun, fen, Anadolu ve süper liselere yüksek puanlarla öğrenci alınması ve mezunların daha yüksek mesleki beklentilere sahip olmalarıyla ilişkili olabileceği ifade edilmiştir. Kılıç ve Bektaş (2008) araştırmasında, öğretmen lisesi mezunu öğretmen adaylarının, Anadolu lisesi, düz lise ve diğer lise türlerinden mezun olan adaylara göre öğretmenlik mesleğine yönelik daha olumlu tutumlar sergiledikleri tespit edilmiştir. Bu bulgu, öğretmen liselerinin, mesleğe yönelik tutumların içselleştirilmesinde etkili olduğunu göstermektedir.

Araştırmada Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnanç Ölçeği ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=0.097$; $p<0.05$). Bu sonuç, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik algılarının, meslek ve alan seçim motivasyonlarını kısmen etkileyebileceği söylenebilir. Benzer şekilde, Richardson ve Watt (2007), öğretmenlik mesleğine yönelme motivasyonunun öz yeterlilik algılarıyla doğrudan ilişkili olduğunu, yüksek sınıf yönetimi öz yeterlilik algısına sahip öğretmen adaylarının ise mesleki bağlılıklarının daha güçlü ve meslek seçimlerinde daha bilinçli olduklarını belirtmişlerdir. Alanyazında öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik algıları ve meslek ve alan seçim motivasyonları arasında ilişkiyi inceleyen çalışmalar (Çakmak vd., 2021; Demirtaş vd., 2011; İpek, 2015; Kurt, 2021; Receptoğlu & Receptoğlu, 2020; Semerci, 2015; Şahin, 2019) mevcuttur. Araştırmada elde edilen bulguları destekleyen çalışmalara bakıldığında İpek (2015) öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutum düzeylerinin öz yeterlilik inançlarını etkilediği belirlemiştir. Demirtaş vd. (2011) öğretmen adaylarının öz yeterlilik algıları ile mesleklerine yönelik tutumları arasında pozitif yönde, ancak düşük seviyede bir ilişki bulunduğunu belirtmiştir. Benzer şekilde, Semerci (2015) tarafından yapılan bir çalışmada, okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile mesleki motivasyonları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulgular doğrultusunda, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerini destekleyen programların, mesleki motivasyonlarını da artırabileceği söylenebilir. Bu nedenle, öğretmen yetiştirme programlarının sınıf yönetimi öz yeterliğini geliştirecek içeriklerle zenginleştirilmesi önerilmektedir. Şahin (2019), sınıf öğretmenlerinin mesleklerine yönelik tutumları ile öz yeterlilik inançları arasında negatif yönde ve düşük seviyede bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Bu sonuçlardan farklı olarak Arastaman (2013) öz yeterlilik algısının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu anlamlı şekilde yordamadığı, bu durumun mesleğin günümüzdeki koşulları ve algılanan statüsü ile ilişkilendirilebileceğini belirtmiştir.

Bu çalışmada aday öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişki araştırılmıştır. Bu çalışmadan çıkarılabilecek sonuçlar şu şekildedir;

- Katılımcıların Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeğinden aldıkları ortalama puanın (%66,6) orta-üst düzeyde olduğu ve genel olarak olumlu bir öz yeterlilik algısına sahip oldukları tespit edilmiştir. Bu durum öğretmen adaylarının sınıf yönetimi konusunda kendilerine genel olarak güvendiklerini ve bu alanda olumlu bir öz yeterlilik algısına sahip olduklarının kanıtı olabilir.
- Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeğinden alınan ortalama puanın (%77,7) yüksek olduğu, bu sonucun katılımcıların meslek ve alan seçiminde motivasyonlarını genel olarak yüksek düzeyde değerlendirdiklerini gösterdiği belirlenmiştir. Bu durum mesleklerini bilinçli ve istekli bir şekilde tercih ile ilişkili olduğunun kanıtı olabilir.
- Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile cinsiyet arasında anlamlı bir fark bulunmuş; erkek öğretmen adaylarının, kadın öğretmen adaylarına kıyasla daha yüksek yeterlilik inancı, sonuç beklentisi ve toplam öz yeterlilik puanlarına sahip oldukları belirlenmiştir. Bu durum cinsiyetin öz yeterlilik algısı ile ilişkisi olduğunun kanıtı olabilir.
- Araştırmada, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile cinsiyet değişkeni arasında genel olarak anlamlı bir fark bulunmazken; dışsal alan seçim nedenlerinde erkek öğretmen adaylarının lehine anlamlı bir fark tespit edilmiş, içsel motivasyon faktörlerinde ise cinsiyetler arasında herhangi bir fark bulunmamıştır. Bu durum, dışsal motivasyon unsurlarının (örneğin, iş güvencesi veya maaş) erkek öğretmen adayları için daha belirgin bir etkiye sahip olabileceğinin bir kanıtı olabilir.
- Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile bölüm değişkeni arasında anlamlı bir fark bulunmamış; Okul öncesi öğretmenliği ve sınıf öğretmenliği programlarındaki öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançlarının benzer olduğu tespit edilmiştir. Bu durum öğretmen adaylarının eğitim aldıkları bölümden bağımsız olarak sınıf yönetimi öz yeterlilik algılarında benzer bir seviyede olduklarını ve bu becerilerin bölüm fark etmeksizin ortak bir yeterlilik algısı oluşturduğunu ortaya koymaktadır.
- Araştırmada, öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile okunan program arasında anlamlı bir fark bulunmamış; Okul Öncesi Öğretmenliği ve Sınıf Öğretmenliği programlarındaki öğretmen adaylarının motivasyon düzeylerinin

genel olarak benzer olduğu belirlenmiştir. Bu durum, meslek seçme motivasyonlarının öğretmenlik alanında, eğitim alınan programdan bağımsız olduğunun bir kanıtı olabilir.

- Sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir fark bulunmamış; farklı lise türlerinden mezun olan ğretmen adaylarının tüm alt boyutlar ve toplam puan açısından benzer düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, sınıf yönetimi becerilerinin lise eğitimi yerine, öğretmenlik eğitimi sürecinde şekillendiğini ve geliştirildiğini işaret etmektedir.
- Araştırmada, ğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile mezun olunan lise türü arasında anlamlı bir fark olmadığı belirlenmiştir. Bu durum, lise eğitiminin bu motivasyon üzerinde belirleyici bir rol oynamadığını göstermektedir.
- Araştırmada, Sınıf Yönetimi z Yeterlilik İnanç leği ile Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon leği puanları arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, ğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerine olan güvenlerinin, mesleki motivasyonlarını artırabileceğini ve bu iki değişkenin birbirini desteklediğini işaret etmektedir.

Öneriler

Yukarıdaki sonuçlardan hareketle bu araştırmada aşağıdaki öneriler verilebilir:

- Araştırmada meslek ve alan seçme motivasyonlarının genel olarak yüksek olması dikkate alınarak, öğretmen adaylarının bu motivasyonlarını sürdürebilmeleri için eğitim süreçlerinde başarı odaklı geribildirim mekanizmaları oluşturulabilir. Ayrıca, motivasyonu düşük bireylerin meslek seçim süreçlerinde daha fazla rehberlik ve danışmanlık hizmeti ile desteklenmesinin faydalı olacağı önerilmektedir.
- Araştırmada erkek öğretmen adaylarının sınıf yönetimi öz yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu bulgusu, kadın öğretmen adaylarının bu alandaki algılarını geliştirmek amacıyla destekleyici programlar sağlanabilir. Kadın öğretmen adaylarına yönelik olarak öz yeterliliklerini artırmaya odaklanan mentorluk, uygulamalı eğitim çalışmaları ve işbirlikçi grup etkinlikleri gibi uygulamalar planlanarak sınıf yönetimi becerilerinin güçlendirilmesi sağlanabilir.
- Araştırmada sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları ile meslek ve alan seçiminde motivasyon arasındaki pozitif ilişki dikkate alındığında, öğretmen adaylarının sınıf yönetimi becerilerini geliştirmeye yönelik uygulamalı eğitim programlarının artırılması önerilebilir. Bu kapsamda, sınıf yönetimi becerilerinin geliştirilmesi mesleki motivasyonu da artırabileceğinden, öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyon odaklı atölye çalışmaları ve gerçek sınıf ortamlarında daha fazla etkinlikler düzenlenerek adayların hem mesleki yeterlilikleri hem de motivasyonları desteklenebilir.
- Araştırmada erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre sınıf yönetimi öz yeterlilik algılarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına kıyasla yüksek öz yeterlilik algısına sahip olmasında etkili olan faktörleri daha iyi anlaşılabilmesi için cinsiyet değişkeni üzerinde derinlemesine araştırmalar yapılabilir.
- Öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişki karma araştırma modelleri ile incelenebilir.
- Araştırmada son sınıf öğretmen adaylarıyla çalışma yapılmıştır; ancak, birinci ve dördüncü sınıf öğretmen adaylarını kapsayan boylamsal bir çalışma da yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akbayır, K. (2023). Fen bilgisi ve ilköğretim matematik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri ve beklentileri. *The Journal of International Educational Sciences*, 36(36), 456-485. <https://doi.org/10.29228/inesjournal.71196>
- Akyar, B., & Tuncer, N. (2022). Exploring the relationships between early childhood in-service teachers' classroom management and self-regulation skills. *European Journal of Alternative Education Studies*, 7(1), 1-17. <https://doi.org/10.46827/ejae.v7i1.4103>
- Akyürek, M. İ. (2020). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları: hacettepe üniversitesi örneği. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 10(3), 524-530. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1821804>
- Albulescu, M., & Albulescu, I. (2015). Motivational benchmarks for teaching career choice. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 209(1), 9-16. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.219>
- Alcı, B. (2007). *Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencilerinin, matematik başarıları ile algıladıkları problem çözme becerileri, öz yeterlilik algıları bilişüstü özdüzenleme stratejileri ve ÖSS sayısal puanları arasındaki açıklayıcı ve yordayıcı ilişkiler örüntüsü*. [Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü- İstanbul]
- Anthony, T. D., & Kritsonis, W. A. (2006). A mixed methods assessment of the effectiveness of strategic ementoring in improving the self-efficacy and persistence (or retention) of alternatively certified novice teachers within an inner city school district. *Online Submission*, 4(1), 1-6. <https://eric.ed.gov/?id=ED494448>
- Arastaman, G. (2013). Eğitim ve fen edebiyat fakültesi öğrencilerinin öz- yeterlilik inançları ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 205-217. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1490584>
- Arslan, A., & Kutluca, A. (2021). Okul öncesi öğretmenlerinin pedagojik inançlarının öz-yeterlilik ve eleştirel düşünme açısından incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(2), 838-852. <https://doi.org/10.24315/tred.742927>
- Arslan, N., Akbaş, H., Akbaş, T., Gürsoy, K., Hırdar, B., Şaşmaz, Y., & Bayhan, Ö. (2024). Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimi ve öz yeterlilikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 10(37), 1-12. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10497984>
- Ashton, P. T., & Webb, R. B. (1986). *Making a difference: Teachers' sense of efficacy and student achievement* (2nd ed.). Longman Publishing Group.
- Atav, E., & Altunoğlu, B. D. (2013). Meslek ve alan seçiminde motivasyon ölçeğinin Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(2), 58-70. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/87160>
- Aydın, A. (2008). *Sınıf yönetimi* (9. baskı). PegemA.
- Aydın, R., İşlek, M., & Peker, R. (2021). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih nedenlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 8(3), 312-345. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1771040>

- Aydin, S., & Çelik, D. (2017). İlköğretim matematik öğretmeni adaylarının mesleği tercih için güdülenmeleri: ölçek geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 47(220), 783-783. <https://doi.org/10.14686/buefad.305001>
- Aypay, A. (2015). *Araştırma yöntemleri desen ve analiz* (3. baskı). Anı.
- Babaoğlan, E., & Korkut, K. (2010). Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlilik inançları ile sınıf yönetimi beceri algıları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 1-20. <https://dergipark.org.tr/pub/inuefd/issue/8703/108671>
- Balay, R. (2012). *Sınıf yönetimi* (4. baskı). Pegem.
- Balcı, S. (2023). Öğretmen adaylarının akademik motivasyon düzeyi ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(1), 336-370. <https://doi.org/10.29299/kefad.1145313>
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological review*, 84(2), 191-215. <https://doi.org/10.1037/0033-295X.84.2.191>
- Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action. *Englewood Cliffs* [DX Reader version]. <https://www.semanticscholar.org/paper/Social-Foundations-of-Thought-and-Action-Bandura/78c6775fccdbbed66f823dae2cfa01570ecb3c05>
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control* [DX Reader version]. https://edisciplinas.usp.br/pluginfile.php/7953477/mod_resource/content/1/Self-Efficacy_%20The%20Exercise%20of%20Control.pdf
- Başar, H. (2006). *Sınıf yönetimi* (13. baskı). Anı.
- Başer, H. (2021). Öğretmen adaylarının meslek ve alan seçiminde motivasyonları, kariyer uyumları ve iyimserlikleri ile kariyer stresleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Tez No. 677533) [Yüksek lisans tezi. Dumlupınar Üniversitesi-Kütahya] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Bayraktar, H. V., & Çelik, O. (2021). Öğretmenlerin öz yeterlilikleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İZÜ Eğitim Dergisi*, 3(6), 98-127. <https://doi.org/10.46423/izujed.841318>
- Beauchamp, C., & Thomas, L. (2009). Understanding teacher identity: An overview of issues in the literature and implications for teacher education. *Cambridge journal of education*, 39(2), 175-189. <https://doi.org/10.1080/03057640902902252>
- Bektaş, M., Can, A., & Çalikoğlu, E. (2019). Sınıf öğretmeni adaylarının mesleki beceri öğretmen yeterliliklerinin incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 9(4), 771-790. <https://doi.org/10.24315/tred.526533>
- Berkant, H. G., & Ekici, G. (2007). Sınıf öğretmeni adaylarının fen öğretiminde öğretmen öz-yeterlilik inanç düzeyleri ile zeka türleri arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16(1), 113-132. https://dergipark.org.tr/pub/cusosbil/issue/4376/59939#article_cite
- Bilgiç, Z. (2024). Öğretmen adaylarının işsizlik kaygı düzeyleri ile öğretmenlik mesleği ve alanı seçme motivasyon düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. (Tez No. 893581) [Yüksek lisans tezi. Dicle Üniversitesi-Diyarbakır] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Bölükbaş, O. (2024). Özel yetenek sınavına giren adayların meslek seçimlerindeki motivasyon düzeyleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik inanç algılarının incelenmesi. (Tez No. 882419) [Yüksek lisans tezi. Karabük Üniversitesi-Karabük] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.

- Bozca, S. (2015). *Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile iş doyumları arasındaki ilişki*. (Tez No. 391270) [Yüksek lisans tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Çanakkale] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Bulduklu, E. (2014). *Okul müdürlerinin öğretimsel liderliği, öğretmen öz-yeterliliği ve öğrenci başarısı arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Tez No. 385919) [Yüksek lisans tezi. Mevlana Üniversitesi-Konya] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Buldur, A., Keskin, M. E., & Börekçi, E. (2021). Okul öncesi öğretmen adaylarının meslek tercih nedenleri: İçsel ve dışsal faktörler. *JRES*, 8(1), 167-178. <https://doi.org/10.51725/etad.906161>.
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (14), 13-24. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/787087>
- Büyüköztürk, Ş. (2020). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (31. baskı). Pegem.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2016). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (36. baskı). Pegem.
- Çakıcı, B. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin prososyal davranış düzeyleri ile sınıf yönetimi becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Tez No.805125) [Yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Çakıroğlu, J., Çakıroğlu, E., & Bone, W. J. (2005). Pre-service teacher self-efficacy beliefs regarding science teaching: A comparison of pre-service teachers in Turkey and the USA. *Science Educator*, 14(1), 31-40. <https://hdl.handle.net/11511/71762>
- Çakmak, M., & Kayabaşı, Y. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 1-10. <https://doi.org/10.21666/muefd.332430>
- Çakmak, M., Kayabaşı, Y., & Ercan, L. (2008). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi stratejilerine yönelik görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 53-64. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7803/102274>
- Çakmak, Z., Taşkiran, C., & Arıkan, İ. (2021). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 10(1), 207-224. <https://doi.org/10.30703/cije.707548>
- Caprara, G. V., Barbaranelli, C., Steca, P., & Malone, P. S. (2006). Teachers' self-efficacy beliefs as determinants of job satisfaction and students' academic achievement: A study at the school level. *Journal of School Psychology*, 44(6), 473-490. <https://doi.org/10.1016/j.jsp.2006.09.001>
- Çapri, B. & Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/92333>
- Çelikkaya, Ş. (2022). Almanca öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile meslek alan seçimindeki motivasyonları arasındaki ilişki. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (26), 795-813. <https://doi.org/10.29000/rumelide.1074082>

- Çelikten, M., Şanal, M., & Yeni, Y. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(2), 207-215. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/231612>
- Çermik, H., Doğan, B., & Şahin, A. (2010). Sınıf öğretmenliği öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih sebepleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 28(28), 201-212. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11115/132919>
- Çetin, B. (2008). Fen bilgisi öğretimi dersinin sınıf öğretmenliği anabilim dalı 3. sınıf öğrencilerinin fen öğretimindeki öz-yeterlilik inançlarına etkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 10(2), 55-71. <https://www.ajindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423876261.pdf>
- Çetin, B. (2012). İlköğretim öğretmen adaylarının profillerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online*, 11(3), 596-610. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/90554>
- Çetin, Ş. (2013). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi konusunda öz yeterlilik inançlarını belirleme ölçeği (SYÖİÖ) geliştirme çalışması. *Turkish Studies*, 8(12), 299-310. http://www.turkishstudies.net/Makaleler/114838092_20%C3%A7etin%20%C5%9Fab an%20sos-299-310.pdf
- Chesnut, S. R., & Burley, H. (2015). Self-efficacy as a predictor of commitment to the teaching profession: A meta-analysis. *Educational Research Review*, 15, 1-16. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2015.02.001>
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). Sage.
- Çubukçu, Z., & Girmen, P. (2008). Öğretmenlerin sınıf yönetimi becerilerine ilişkin görüşleri. *Bilig*, (44), 123-142. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bilig/issue/25368/267752>
- Curran, P. J., West, S. G., & Finch, J. F. (1996). The robustness of test statistics to nonnormality and specification error in confirmatory factor analysis. *Psychological Methods*, 1(1), 16-29. <https://doi.org/10.1037/1082-989X.1.1.16>
- Darling-Hammond, L. (2012). *Creating a comprehensive system for evaluating and supporting effective teaching* [DX Reader version]. https://edpolicy.stanford.edu/sites/default/files/publications/creating-comprehensive-system-evaluating-and-supporting-effective-teaching_1.pdf
- Darling-Hammond, L., Chung, R., & Frelow, F. (2002). Variation in teacher preparation: How well do different pathways prepare teachers to teach?. *Journal of teacher education*, 53(4), 286-302. <https://doi.org/10.1177/0022487102053004002>
- Delceva-Dizdarevik, J. (2014). Classroom management. *International Journal of Cognitive Research in Science, Engineering and Education*, 2(1), 51. <https://ijcrsee.com/index.php/ijcrsee/article/view/96>
- Dellinger, A. B., Bobbett, J. J., Olivier, D. F., & Ellett, C. D. (2008). Measuring teachers' self-efficacy beliefs: Development and use of the TEBS-Self. *Teaching and teacher education*, 24(3), 751-766. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2007.02.010>
- Demirel, Ö. (2012). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (4. baskı). Pegem Akademi.
- Demirtaş, H., Cömert, M., & Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının öz yeterlilik inançları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Eğitim ve Bilim*, 36(159), 96-109. <https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/278/241>

- Deniz S., & Grgen İ. (2019). Sınıf ğretmenliği ğrencilerinin Mesleki ve Alan Seçimine Yönelik Motivasyonel Eğilimleri. *Gmhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 10(2), 329-339. doi: 10.11616/asbi.1219685
- Doğan, T., & oban, A. E. (2009). Eğitim fakültesi ğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kayđı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 34(153), 157-168. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/581/68>
- Doğrul, H., & Kılıç, F. (2020). okul öncesi ğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of University Research*, 3(2), 49-57. <https://doi.org/10.32329/uad.699452>
- Eker, C. (2014). Sınıf ğretmenlerinin öz-yeterlilik inanç düzeyleri üzerine bir araştırma. *Uak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 162-178. <https://doi.org/10.12780/uusbd225>
- Ekici, G. (2008). Sınıf yönetimi dersinin ğretmen adaylarının ğretmen öz- yeterlilik algı düzeyine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(35), 98-110. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/cusosbil/issue/4380/60074>
- Ekinci, N. (2017). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği ve alan seçiminde etkili olan motivasyonel etkenler. *İlköğretim Online*, 16(2), 394-405. <https://doi.org/10.17051/ilkonline.2017.304706>
- Emmer, E., & Sabornie, E. J. (2014). *Handbook of classroom management* [Adobe Digital Editions version]. <https://doi.org/10.4324/9780203074114>
- Erdoğan, İ. (2018). *Eğitimde yenilikçi yaklaşımlar* (3. baskı). Pegem.
- Erkan, İ. (2020). *Enneagram modeline göre ğretmen adaylarının kişilik tipleri ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Tez No. 640538) [Yüksek lisans tezi. Sebahattin Zaim Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Evertson, C. M., & Weinstein, C. S. (2006). *Handbook of Classroom Management: Research, Practice, and Contemporary Issues* (1nd ed.). Routledge.
- Fives, H., & Buehl, M. M. (2010). Examining the factor structure of the teachers' sense of efficacy scale. *The Journal of Experimental Education*, 78(1), 118-134. <https://doi.org/10.1080/00220970903224461>
- Gage, N. L., & Berliner, D. C. (1998). *Educational psychology* (5nd ed.). Houghton Mifflin.
- Genç, ., & Yurdakal, İ. H. (2024). Sınıf ğretmenlerinin öz yeterlilik inançları ile sınıf yönetimi beceri düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, 13(37), 27-42. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3333485>
- Gerçek, C., Köseoğlu, P., Soran, H., & Yılmaz, M., (2006). Biyoloji eğitimi ğretmen adaylarının ğretiminde öz yeterlilik inançlarının incelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 39(1), 57-73. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7806/102389>
- Giallo, R., & Little, E. (2003). Classroom behaviour problems: The relationship between preparedness, classroom experiences, and self-efficacy in graduate and student teachers. *Australian Journal of Educational & Developmental Psychology*, 3(1), 21-34.
- Goddard, R. D., Hoy, W. K., & Hoy, A. W. (2004). Collective efficacy beliefs: Theoretical developments, empirical evidence, and future directions. *Educational researcher*, 33(3), 3-13. <https://doi.org/10.3102/0013189X033003003>

- Gökçe, F., & Sezer, G. O. (2012). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Uludağ Üniversitesi Örneği). *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(1), 1-23. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/153457>
- Gökçen, M., & Büyükgöze-Kavas, A. (2018). Meslek seçiminde toplumsal cinsiyetin rolü: Bir ölçek geliştirme çalışması. *Kariyer Psikolojik Danışmanlığı Dergisi*, 1(1), 48-67. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kpdd/issue/41808/494446>
- Gözcü-Yaprak, G. (2019). *Okul öncesi öğretmenleri Ve öğretmen adaylarının sınıf yönetimi Tutum ve inançları ile empati eğilim düzeyleri arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* (Tez No. 572351) [Yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Güçlü, N. (2003). Stratejik yönetim. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(2), 61-85. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/77369>
- Gürbüz, H., & Kışoğlu, M. (2007). Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fenedebiyat ve eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Atatürk üniversitesi örneği). *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 71-83. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/erziefd/issue/6007/80090>
- Güven, E. D., & Cevher, N. (2005). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(18), 71-92. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/pauefd/issue/11125/133051>
- Hellsten, M. L., & Prytula, M. P. (2011). Why teaching? Motivations influencing beginning teachers' choice of profession and teaching practice. *Research in Higher Education Journal*, 13, 1–19. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1068810>
- Hero, D. (2022). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile öz yeterlilik inançlarının incelenmesi* (Tez No. 755770) [Yüksek lisans tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi-Konya] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- İlgaz, G., Bülbül, T., & Çuhadar, C. (2013). Öğretmen adaylarının eğitim inançları ile öz-yeterlilik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 50-65. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd/issue/1500/18150>
- İncikabı, L., Mercimek, O., Biber, A. Ç., & Serin, M. K. (2016). Neden ilköğretim matematik öğretmenliği programındayım? Tercih nedenleri ve beklentilerin cinsiyet ve akademik başarı bağlamında incelenmesi: Kastamonu Üniversitesi örneği. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen Ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 10(2), 367-390. <https://doi.org/10.17522/balikesirnef.278088>
- İpek, S. (2015). *Temel eğitimde görev yapan öğretmenlerin sınıf yönetimi öz- yeterlilik inançları ve mesleki tutumları (Rize ili örneği)* (Tez No. 443173) [Yüksek lisans tezi. Avrasya Üniversitesi-Trabzon] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Izadinia, M. (2013). A review of research on student teachers' professional identity. *British Educational Research Journal Association*, 39(4), 694-713. <https://doi.org/10.1080/01411926.2012.679614>
- Jennings, P. A., & Greenberg, M. T. (2009). The prosocial classroom: Teacher social and emotional competence in relation to student and classroom outcomes. *Review of Educational Research*, 79(1), 491–525. <https://doi.org/10.3102/0034654308325693>
- Kahraman, Ü., & Çelik, K. (2019). Eğitim fakültesi formasyon öğrencilerinin özyeterlilik inançları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişki. *Pamukkale University Journal of Education*, 45(45), 353-375. <https://doi.org/10.9779/puje.2018.237>

- Karasar, N. (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (39. baskı). Nobel.
- Kauchak, D., & Eggen, P. (2014). *Learning and teaching: Research-based methods* (6nd ed.). MA: Pearson.
- Kılcan, B., Keçe, M., Çepni, O., & Kılınç, A. Ç. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenliği bir meslek olarak seçme nedenleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 22(1), 69-80. <https://search.trdizin.gov.tr/tr/yayin/detay/165618/prospective-teachers-reasons-for-choosing-teaching-as-a-profession>
- Kılıç, D., & Bektaş, F. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Atatürk Üniversitesi Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, (18), 15-25. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/31384>
- Kılıç, H. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, mesleğe adanmışlıkları ve çocuk sevmeye düzeyleri arasındaki ilişki* (Tez No. 783538) [Yüksek lisans tezi. Sivas Cumhuriyet Üniversitesi-Sivas] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Kilmen, S. (2015). *Eğitim araştırmacıları için SPSS uygulamalı istatistik* (5. baskı). Edge Akademi.
- Klassen, R. M., & Chiu, M. M. (2010). Effects on teachers' self-efficacy and job satisfaction: Teacher gender, years of experience, and job stress. *Journal of Educational Psychology*, 102(3), 741-756. <https://psycnet.apa.org/buy/2010-15712-016>
- Korpershoek, H., Harms, T., de Boer, H., Van-Kuijk, M., & Doolaard, S. (2016). A meta-analysis of the effects of classroom management strategies and classroom management programs on students' academic, behavioral, emotional, and motivational outcomes. *Review of Educational Research*, 86(3), 643-680. <https://doi.org/10.3102/0034654315626799>
- Küçüköğlü, A., Taşgın, A., & Saadnie, A. (2014). İranlı ve türk öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin görüşleri üzerine karşılaştırmalı bir araştırma. *Journal of Turkish Research Institute*, (51), 395-416. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/33733>
- Küleççi-Akyavuz, E. (2020). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi yeterliğinin belirlenmesi ve geliştirilmesine yönelik öneriler. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 52(52), 324-347. <https://doi.org/10.15285/maruaeab.559924>
- Kurt, G. (2021). Akdeniz üniversitesi alman dili ve edebiyatı mezunlarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ve öz-yetkinlikleri. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(113), 1-21. doi: 10.29228/ASOS.48880
- Kyriacou, C., & Coulthard, M. (2000). Undergraduates' Views of Teaching as a Career Choice. *Journal of Education for Teaching*, 26(2), 117-126. <http://dx.doi.org/10.1080/02607470050127036>
- Marzano, R. J., & Marzano, J. S. (2003). The key to classroom management. *Educational Leadership*, 61(1), 6-13. https://www.researchgate.net/profile/RobertMarzano/publication/283749466_The_Key_to_Classroom_Management/links/56f26c0908aed354e57293d3/The-Key-to-Classroom-Management.pdf
- Millî Eğitim Bakanlığı. (MEB). (2022). Öğretmenlik meslek kanunu. Web adresi: <https://mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7354&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5>
- Millî Eğitim Bakanlığı. (MEB). (2024). Millî eğitim istatistikleri 2023-2024. Web adresi: https://sgb.meb.gov.tr/www/icerik_goruntule.php?KNO=629
- Nolen, S., Ward, C., Horn, I., Campbell, S., Mahna, K., & Childers, S. (2007). Motivation to learn during student teaching. *In annual meeting of the American Educational Research*

Association, Chicago. [https://faculty.washington.edu/sunolen/motsem/AERA%20200-7 %20-%20Nolen%20et%20al.pdf](https://faculty.washington.edu/sunolen/motsem/AERA%20200-7%20-%20Nolen%20et%20al.pdf)

- Ogelman, H. G., Sarı, B., Toklu, D. A., & Fetihi, L. (2023). Okul öncesi öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenlerinin gelecekte beklenenleri üzerindeki yordayıcı etkilerinin incelenmesi. *Journal of Education and New Approaches*, 6(1), 16-32. <https://doi.org/10.52974/jena.1206647>
- Önay, D. (2023). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ile duygu düzenleme becerileri arasındaki ilişki* (Tez No.786989) [Yüksek lisans tezi. Maltepe Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Özdemir, S. M. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretim sürecine ilişkin öz- yeterlilik inançlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 54, 277-306. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kuey/issue/10343/126709>
- Özgenel, M., & Deniz, A. (2020). Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ile akademik güdülenme ve akademik öz yeterlilik arasındaki ilişki: Öğretmen adayları üzerine bir inceleme. *Üniversite Araştırmaları Dergisi*, 3(3), 131-146. <https://doi.org/10.32329/uad.806826>
- Özsoy, G., Özsoy, S., Özkara, Y., & Memiş, A. D. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler, *İlköğretim Online*, 9(3), 910-921. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ilkonline/issue/8594/106883>
- Pendergast, D., Garvis, S., & Keogh, J. (2011). Pre-service student-teacher self-efficacy beliefs: an insight into the making of teachers. *Australian journal of teacher education*, 36(12), 46-57. <https://doi.org/10.14221/ajte.2011v36n12.6>
- Recepoglu, S., & Recepoglu, E. (2020). Öğretmen adaylarının öz yeterlilik algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik motivasyonları arasındaki ilişki. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(4), 799-814. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1372501>
- Richardson, P. W., & Watt, H. M. G. (2006). Who chooses teaching and why? Profiling characteristics and motivations across three Australian universities. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*, 34(1), 27-56. <https://doi.org/10.1080/13598660500480290>
- Richardson, P. W., & Watt, H. M. G. (2010). Current and future directions in teacher motivation research. *Advances in Motivation and Achievement*, 16(1), 139-173. [https://doi.org/10.1108/S0749-7423\(2010\)000016B008](https://doi.org/10.1108/S0749-7423(2010)000016B008)
- Ritchie, K. R. (2006). *A comparison of the self-efficacy scores of preservice teachers based on initial college experience* (2nd ed.). University of North Texas.
- Roness, D., & Smith, K. (2009). Postgraduate certificate in education students' perceptions of their chosen profession. *Teaching and Teacher Education*, 25(5), 627-633. <https://doi.org/10.1080/02619760902778982>
- Rots, I., Aelterman, A., Devos, G., & Vlerick, P. (2010). Teacher education and the choice to enter the teaching profession: A prospective study. *Teaching and teacher education*, 26(8), 1619-1629. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2010.06.013>
- Şaban, A. (2003). A Turkish profile of prospective elementary school teachers and their views of teaching. *Teaching and Teacher Education*, 19(8), 829-846. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2003.03.004>

- Şahin, B. (2019). *Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları, mesleğe yönelik tutumları ve yaşam doyumlarının incelenmesi*. (Tez No.625187) [Yüksek lisans tezi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi-Burdur] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Şallı, D. (2024). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimi algısı ve empatik yönelimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 117-125. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2945084>
- Sancar, S. (2022). *Türkiye’de 2012-2022 yılları arasında okullarda öğretmen motivasyonuna etki eden faktörler ile ilgili yapılmış lisansüstü çalışmaların incelenmesi*. [Tezsiz Yüksek lisans projesi. Pamukkale Üniversitesi-Denizli]
- Şara, P., & Kocabaş, A. (2012). Sınıf öğretmeni adaylarının sınıf öğretmenliğini tercih nedenleri ve aldıkları eğitimle ilgili görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counselling*, 1(2), 8-17. <https://www.tijseg.org/index.php/tijseg/article/view/132>
- Saykal, A. (2021). *Sınıf öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları, öz yeterlilik inançları, teknolojiye yönelik tutumları ve teknolojik pedagojik alan bilgileri arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Tez No. 699412) [Yüksek lisans tezi. Amasya Üniversitesi-Amasya] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Semerci, D. (2015). *Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri, öz yeterlilik algıları ve mesleki motivasyonları arasındaki ilişkinin incelenmesi* (Tez No. 451116) [Yüksek lisans tezi. Marmara Üniversitesi-İstanbul] Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi.
- Semerci, D., & Balat, G. (2018). Okul öncesi öğretmenlerinin sınıf yönetimi becerileri ve öz yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 494-519. <https://doi.org/10.17679/inuefd.394585>
- Şenol, F. B., & Ergün, M. (2015). Okul öncesi öğretmen adayları ile okul öncesi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik öz-yeterlik inançlarının karşılaştırılması. *Journal of Theoretical Educational Science*, 8(3), 297-315. <https://dergipark.org.tr/download/article-file/304281>
- Şişman, M. (2009). Öğretmen yeterlilikleri: modern bir söylem ve retorik. *inönü üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 10(3), 63-82. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/92295>
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2007). Dimensions of teacher self-efficacy and relations with strain factors, perceived collective teacher efficacy, and teacher burnout. *Journal of educational psychology*, 99(3), 611. <https://doi.org/10.1037/0022-0663.99.3.611>
- Skaalvik, E. M., & Skaalvik, S. (2010). Teacher self-efficacy and teacher burnout: A study of relations. *Teaching and teacher education*, 26(4), 1059-1069. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2009.11.001>
- Sönmez, V. (2005). *Öğretim ilke ve yöntemleri* (2. baskı). Anı.
- Soysal, S. (2021). Sınıf yönetimi olgusu üzerine yapılmış ulusal çalışmaların betimsel içerik analizi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 11(1), 214-244. <https://doi.org/10.5961/jhes.2021.443>
- Tschannen-Moran, M., & Woolfolk-Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: Capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*, 17(7), 783-805. [https://doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](https://doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Tuncer, M., & Dikmen, M. (2018). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlık öz-yeterlilikleri ve mesleğe yönelik tutumları. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (66), 310-325. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/472676>

- Ubuz, B., & Sarı, S. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme nedenleri. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(2), 113-119. <https://hdl.handle.net/11511/82960>
- UNESCO. (2023). *Gender equality in and through the teaching profession*. UNESCO. <https://www.unesco.org/>
- Üstüner, M., Demirtaş, H., & Cömert, M. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi örneği). *Eğitim ve Bilim*, 34(151). <https://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/614>
- Vural, D. E., & Altun, Z. D. (2019). Okul öncesi eğitimi öğretmen adaylarının mesleki motivasyonları. *Turkish Studies-Educational Sciences*, 14(4), 1299-1312. <http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.23381>
- Watt, H. M. G., & Richardson, P. W. (2007). Motivational factors influencing teaching as a career choice: Development and validation of the FIT-Choice scale. *The Journal of Experimental Education*, 75(3), 167-202. <https://doi.org/10.3200/JEXE.75.3.167-202>
- West, S. G., Finch, J. F., Curran, P. J., & Hoyle, R. H. (1995). Structural equations models with nonnormal variables: problems and remedies, R. H. In Hoyle (Eds.), *Structural Equation Model: concepts, issues, and applications* (10nd ed., pp. 57-75), Sage.
- Wettstein, A., Ramseier, E., & Scherzinger, M. (2021). Class-and subject teachers' self-efficacy and emotional stability and students' perceptions of the teacher-student relationship, classroom management, and classroom disruptions. *BMC psychology*, 9(1), 1-12. <https://link.springer.com/article/10.1186/s40359-021-00606-6>
- Woolfolk-Hoy, A., & Spero, R. B. (2005). Changes in teacher efficacy during the early years of teaching: A comparison of four measures. *Teaching and Teacher Education*, 21(4), 343-356. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2005.01.007>
- Yenen, E., & Dursun, F. (2019). İngilizce öğretmenlerinin öğretim süreci öz yeterlilikleri ve sınıf ortamına yansımaları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(2), 607-627. <https://doi.org/10.17860/mersinefd.464253>
- Yenice, N. (2012). Öğretmen adaylarının öz- yeterlilik düzeyleri ile problem çözme becerilerinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39), 36-58. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/70333>
- Yeşilyurt, E. (2013). Öğretmen adaylarının öğretmen öz-yeterlik algıları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(45), 88-104. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/70461>
- Yılmaz-Öztürk, Z., & Tekin-Bozkurt, A. (2022). Eğitim fakültesi son sınıf öğrencilerinin sınıf yönetimi yaklaşımları. *International Journal of Eurasia Social Sciences (IJOESS)*, 13(49), 1017- 1032. <http://dx.doi.org/10.35826/ijoess.3153>
- Yılmaz, N., & Doğan, N. (2015). İlköğretim matematik öğretmen adaylarının meslek tercihlerini etkileyen faktörler: Hacettepe Üniversitesi Örneği. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 405-421. <https://doi.org/10.17240/aibuefd.2015.15.1-5000128615>
- Yüksel, A., Şenol, F. B., & Akyol, T. (2017). Öğretmen adaylarının sınıf yönetimine yönelik öz yeterlik inançlarının belirlenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 5(58), 87-100. <https://doi.org/10.9761/JASSS7129>
- Yurtal, F., & Elgit, B. (2022). Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik inançları ile sınıf içi davranışlarının incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 51(235), 2275-2296. <https://doi.org/10.37669/milliegitim.885220>

EKLER

Ek-1. Kişisel Bilgi Formu

Kişisel Bilgi Formu

Değerli katılımcı;

Erzurum Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Sınıf Eğitimi Yüksek Lisans Programında yürüttüğüm tez çalışmam için araştırma yapmaktayım. Çalışmamın amacı; okul öncesi ve sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini seçme motivasyonları ile sınıf yönetimi öz yeterlilik inançları arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. Lütfen verilen soruları eksiksiz ve samimi bir şekilde cevaplayalım. Çalışmama ayırdığınız zaman ve katkılarınızdan dolayı teşekkür ederim.

Nursima ÇADIRCI

Atatürk Üniversitesi

Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Temel Eğitim Anabilim Dalı/Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı

Cinsiyetiniz?

Kadın

Erkek

Okuduğunuz Bölüm ?

Okul Öncesi Öğretmenliği

Sınıf Öğretmenliği

Mezun olduğunuz lise türü hangisidir?

Fen Lisesi

Anadolu Öğretmen Lisesi

Anadolu Lisesi

Güzel Sanatlar Lisesi

Sosyal Bilimler Lisesi

Mesleki ve Teknik Eğitim Lisesi

Açık Öğretim Lisesi

Diğer : _____

Ek-2. Meslek ve Alan Seçim Motivasyon Ölçeği (Örnek Maddeler)

	MESLEK SEÇİMİMDE.....	Hiç Önemli Değil	Önemli Değil	Orta Düzeyde Önemli	Önemli	Çok Önemli
1	Öğrenim konularına olan ilgi					
2	Seçtiğim öğrenim dalındaki yeteneklerim					
4	Diğer öğrenim alanlarına ya da mesleklere yeterli ilginin olmayışı					
5	Göreceli uzun öğrenim süresi					
7	Öğrenim gördüğüm yerin yaşadığım yere yakınlığı					
8	Ailemin veya benim için önemli olan yetişkinlerin isteği ya da tavsiyesi					
11	Okul çağıma ait güzel anılar					
12	Bazı şeyleri kendi öğretmenlerimden daha iyi yapma isteği					
13	Öğretmenlik mesleğinin toplum için önemi					
14	Öğretmenlik mesleğinin çok yönlülüğü					
15	İş güvencesinin olması					
18	Serbest çalışma imkânı					
19	Çocuklarla, gençlerle birlikte olmaktan mutlu olma					
21	Pedagojik yeteneklerim					

Ek-3. Öğretmen Adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği (Örnek Maddeler)

	Sınıf yönetimi ile ilgili olarak aşağıdaki ifadelerden size uygun olan seçeneği (x) ile işaretleyerek belirtiniz.	Tamamen Katılıyorum	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum
1	Etkili bir sınıf yönetimi konusunda ne yapmam gerektiğini biliyorum.					
3	Sınıfta yaşanacak olumsuzlukları kolaylıkla aşabilirim.					
5	Sınıfta öğrencilerle karşı karşıya kalma düşüncesi beni çok tedirgin ediyor.					
9	Kendimi ne kadar zorlarsam zorlayayım sınıfı etkili bir şekilde yönetebileceğimi düşünmüyorum.					
10	Öğrencilerin derslerindeki başarıları öğretmenlerin sınıfı etkili bir şekilde yönetmesiyle doğrudan ilişkilidir.					
12	Sınıf ile ilgili şikayet ne kadar az ise bu büyük ölçüde öğretmenin sınıf yönetimindeki başarısından kaynaklanmaktadır.					
15	Öğretmen olup derse girdikçe sınıf yönetimiyle ilgili çok etkili deneyimler edineceğime inanıyorum.					

Ek-4. Meslek ve Alan Seçim Motivasyon Ölçeği İzin Yazısı (e-mail)

ESİN ATAV <[redacted]>

Kime: NURSİMA KARABULUT

3.03.2024 Paz 20:56

Sayın Nursima Karabulut,

Çalışmanızda uyarladığımız "Meslek ve Alan Seçiminde Motivasyon Ölçeği" ni kullanabilirsiniz.

İyi çalışmalar ve başarılar.

Prof. Dr. Esin Atav

Ek-5. Öğretmen Adayları Sınıf Yönetimi Öz Yeterlilik İnançları Ölçeği İzin Yazısı
(e-mail)

Kimden: SABAN CETIN < >
Ayrıntıları Göster

Yanıtla Tümünü Yanıtla İlet

Re: Ölçek izin
15 Mar 2024 Cum 12:08

Ölçeği kullanabilirsiniz. Ölçek son hali ilgili makalede yer almaktadır.
Kolaylıklar.

Ek-5. Ortak Programın Bulunduğu Devlet Ve Vakıf Üniversiteleri Listesi

DEVLET ÜNİVERSİTELERİ

1. Adıyaman Üni
2. *Afyon Üni.
3. *Ağrı İbrahim Çeçen Üni.
4. Akdeniz Üni.
5. *Aksaray Üni.
6. *Alanya Alaaddin Keykubat Üni.
7. Amasya Üni.
8. *Anadolu Üni.
9. *Ankara Üni.
10. *Artvin Çoruh Üni.
11. *Atatürk Üni.
12. Aydın Adnan Menderes Üni.
13. *Balıkesir Üni.
14. *Bayburt Üni.
15. *Bolu Abant İzzet Baysal Üni.
16. *Burdur Mehmet Akif Ersoy Üni.
17. *Bursa Uludağ Üni.
18. Çanakkale Onsekiz Mart Üni.
19. *Çukurova Üni.
20. *Dicle Üni.
21. *Dokuz Eylül Üni.
22. Düzce Üni.
23. *Ege Üni.
24. Erciyes Üni.
25. Erzincan Binali Yıldırım Üni.
26. *Eskişehir Osman Gazi Üni.
27. *Fırat Üni.
28. *Gazi Üni.
29. *Hacettepe Üni.
30. *Harran Üni.
31. *İnönü Üni.
32. *İstanbul Medeniyet Üni.
33. *İstanbul Üni Cerrahpaşa
34. *Kafkas Üni.
35. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni.
36. Karamanoğlu Mehmet Bey Üni.
37. *Kastamonu Üni.
38. *Kırıkkale Üni.
39. *Kırşehir Ahi Evran Üni.
40. Kilis 7 Aralık Üni.
41. Kocaeli Üni.
42. *Kütahya Dumlupınar Üni.
43. Marmara Üni.
44. *Mersin Üni.
45. *Muğla Sıtkı Kocaman Üni.

46. Muş Alparslan Üni.
47. Necmettin Erbakan Üni.
48. Nevşehir Hacı Bektaşî Veli Üni.
49. *Niğde Ömer Halis Demir Üni.
50. *Ondokuz Mayıs Üni.
51. Ordu Üni.
52. *Pamukkale Üni.
53. Sakarya Üni.
54. Sinop Üni.
55. *Sivas Cumhuriyet Üni.
56. *Tokat Gaziosmanpaşa Üni.
57. *Trabzon Üni.
58. *Trakya Üni.
59. *Uşak Üni.
60. Van Yüzüncü Yıl Üni.
61. Yıldız Teknik Üni.
62. Yozgat Bozok Üni.
63. Zonguldak Bülent Ecevit Üni.

ÖZEL ÜNİVERSİTELER

64. Başkent Üni.
65. Hasan Kalyoncu Üni.
66. *İstanbul 29 Mayıs Üni.
67. İstanbul Aydın Üni.
68. *İstanbul Sabahattin Zaim Üni.
69. TED Üni.

* izin veren ve verileri dolduran üniversiteler

ÖZ GEÇMİŞ

Nursima ÇADIRCI

Temel Eğitim Ana Bilim Dalı

Sınıf Öğretmenliği Dalı Yüksek Lisans

Eğitim

Yüksek Lisans : 2025 Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Temel Eğitim Ana Bilim Dalı /Erzurum

Lisans : 2018 Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Öğretmenliği/Erzurum

Lise : 2014 Mecidiye Anadolu Lisesi/Erzurum

İş : 2019 - 2023 ÖNGMTAL Okul Öncesi Öğretmeni / Ağrı

2023 – Halen Borsa İstanbul İnönü İlkokulu Okul Öncesi Öğretmeni / Erzurum